

श्री द्वादशांग पुरुषः

पादयुग जंघोरु गातदुवर्गं चदीयबाहता। गीर्वासरं चपुस्सिोवास्स अंगो सतविमिटी।

- १ श्री आगम
- २ श्री मूल
- ३ श्री शिवांग
- ४ श्री अक्षय
- ५ श्री अक्षय
- ६ श्री अक्षय
- ७ श्री अक्षय
- ८ श्री अक्षय
- ९ श्री अक्षय
- १० श्री अक्षय
- ११ श्री अक्षय
- १२ श्री अक्षय

- १ श्री अक्षय
- २ श्री अक्षय
- ३ श्री अक्षय
- ४ श्री अक्षय
- ५ श्री अक्षय
- ६ श्री अक्षय
- ७ श्री अक्षय
- ८ श्री अक्षय
- ९ श्री अक्षय
- १० श्री अक्षय
- ११ श्री अक्षय
- १२ श्री अक्षय

पंडित श्री उपविजयज्ज कृत
 पीस्तालीस आगमनी
 भोटी पूजा तथा परिचय

श्री पिस्तालीस

- १ श्री आचारांग सूत्र
- २ श्री सूत्रकृतांग सूत्र
- ३ श्री षाष्ठांग सूत्र
- ४ श्री समवायांग सूत्र
- ५ श्री परमपावन पंचमांग श्री भगवतीञ्च सूत्र
- ६ श्री ज्ञाताधर्मकथांग सूत्र
- ७ श्री उपासकदशांग सूत्र
- ८ श्री अंतकृतदशांग सूत्र
- ९ श्री अनु तरोववार्षदशांग सूत्र
- १० श्री प्रश्न व्याकरणांग सूत्र
- ११ श्री विपाकांग सूत्र
- १२ श्री उववार्ष सूत्र
- १३ श्री राजप्रश्नीय सूत्र
- १४ श्री ज्वात्मिगम सूत्र
- १५ श्री पन्नवशा सूत्र
- १६ श्री सूर्य प्रज्ञप्ति सूत्र
- १७ श्री जंबूद्वीपप्रज्ञप्ति सूत्र
- १८ श्री यन्द्रप्रज्ञप्ति सूत्र
- १९ श्री निरयावलिका सूत्र
- २० श्री कल्यावतंसिका सूत्र
- २१ श्री पु ष्पिता सूत्र
- २२ श्री पुष्पयुलिका सूत्र
- २३ श्री वङ्निदशा सूत्र

आगम सूत्रनां नाम.

- २४ श्री यउसरज्ञ पयन्ना
- २५ श्री आउरपय्यङ्गभाज्ञ पयन्ना
- २६ श्री महापय्यङ्गभाज्ञ पयन्ना
- २७ श्री भक्तपरिन्ना पयन्ना
- २८ श्री तंदुलवेयालिय पयन्ना
- २९ श्री गणिविज्जा पयन्ना
- ३० श्री यंदाविजय पयन्ना
- ३१ श्री देवेन्द्रथुर्ध पयन्ना
- ३२ श्री भरज्ञसमाधि पयन्ना
- ३३ श्री संथारा पयन्ना
- ३४ श्री दशाश्रुतस्कंध सूत्र
- ३५ श्री बृहत्कल्प सूत्र
- ३६ श्री व्यवहार सूत्र
- ३७ श्री श्रुतकल्प सूत्र
- ३८ श्री निशीथ सूत्र
- ३९ श्री महानिशीथ सूत्र
- ४० श्री आवश्यक सूत्र
- ४१ श्री दशवैकालिक सूत्र
- ४२ श्री उत्तराध्ययन सूत्र
- ४३ श्री पिंड नियुक्ति सूत्र
- ४४ श्री नंदी सूत्र
- ४५ श्री अनुयोगद्वार सूत्र

શ્રી વિજયદેવસૂરિ જૈન ગ્રંથમાળા : પુષ્પ : ૩

પૂજ્ય પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી મહારાજ કૃત
શ્રી પિસ્તાલીસ આગમની મોટી પૂજા.
તથા
પિસ્તાલીસ આગમનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.

પ્રકાશક :

શ્રી શ્રુત જ્ઞાન પ્રસારક સભા

મહેશભાઈ શાંતિલાલ ભગત

દર્શન ટ્રેડર્સ, ૬૦૮, રેલ્વે પુરા

જુના સ્ટેશન સામે, મહાવીર માર્કેટ પાસે,

અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૨.

ફોન : ૩૩૩૨૮૪

પ્રાપ્તિ સ્થાન :

મહેશકુમાર શાંતિલાલ ભગત
ડી-૧, દિકશાંતિ ફ્લેટ,
દેવાસ ફ્લેટની પાછળ - વાસણા
અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૭

અશોકભાઈ હિંમતલાલ
૩૩, અમૂલ સોસાયટી
પાલડી, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૭.

નરોત્તમદાસ કેશવલાલ નવાબ
ઉભો ખાંચો,
નાગજી ભુધરની પોળ, માંડવીની પોળ,
અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૧.

હસમુખભાઈ ધીરજલાલ મહેતા
"આસોપાલવ"
૬, વર્ધમાનનગર
રાજકોટ

શરદભાઈ ઘોઘાવાળા
બી/૧ વી.ટી. બીલ્ડિંગ
કાળાનાળા
ભાવનગર. ફોન : ૨૬૭૯૭

આવૃત્તિ ત્રીજી
વી. સં. ૨૦૪૭ શરત્ પૂર્ણિમા

મૂલ્ય : રૂપિયા દશ

મુદ્રક : લા ક્રિએટા - રાજકોટ ફોન : ૪૫૦૭૮ ઘર : ૪૧૯૨૭

ધન ધન આગમ જિનતણું...

પરમાત્માના વચન સ્વરૂપ આગમ ગ્રંથોના બહુમાન-પૂજન રૂપ આગમપૂજા હવે વર્ષો વર્ષ ઠેક ઠેકાણે ઠાઠમાઠથી ભણાવાય છે.

વિ.સં. ૨૦૪૭માં આસો મહિને રાજકોટ પ્રહલાદ પ્લોટમાં પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજય દેવસૂરિજી મહારાજ, પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજય હેમચન્દ્રસૂરિજી મહારાજ તથા પૂજ્ય પં. શ્રી પ્રદ્યુમ્નવિજયજી મહારાજ આદિની નિશ્રામાં આ પૂજા ભણાવાઈ ત્યારે રાજકોટના તત્વપ્રેમી સદ્ગૃહસ્થો ડોલી ઉઠયા હતા અને તેઓના મુખમાંથી "આ પૂજાની ઢાળના શબ્દો, દિવસો સુધી કાનમાં ગૂંજ્યા કર્યા છે, આગમ રચનાની સજાવટ મહિનાઓ સુધી આંખ સામે તરવર્યા કરી છે અને આ સમગ્ર પ્રસંગનો માહોલ વરસો સુધી સ્મૃતિમાં સચવાઈ રહેશે અને અમને તેનું સ્મરણ પુલકિત કર્યા કરશે..

ભકિતરસ અને તત્ત્વબોધથી નીતરતી આ પૂજાનું ગાન અમે અમારી અનુકૂળતા મુજબ કરતાં રહીએ એ માટે આ પુસ્તક ફરીથી છપાવવા જોગ છે."

આવા ઉદ્દગાર સાંભળીને આગમ પૂજાની આ તૃતીય આવૃત્તિ પ્રકાશિત કરવાનું વિચાર્યું છે.

એ જ રાજકોટના પ્રભુશાસન રાગી વર્ગે પુસ્તક છપાવવાનો આર્થિક બોજો હળવો કરીને અમને પ્રોત્સાહિત કર્યા છે.

અને અંતે અમારી સકલ શ્રીસંઘને અંજલિબદ્ધ એક જ પ્રાર્થના છે કે આ આગમ પૂજાને ભાવથી ગાઈ ગવરાવી બોધિ બીજને નિર્મળ કરો.

એજ પ્રકાશક.

પૂજા શરુ કરતાં પહેલાં

- જરૂરી -

પૂજાની વિધિ

પ્રથમ સ્નાત્ર ભણાવવું.

આ પૂજામાં ભગવાનની સમક્ષ પિસ્તાલીસ આગમ પઘરાવવા અને પાંચ પ્રકારનાં ઠપ ફળ, પાંચ પ્રકારનાં ઠપ નૈવેદ્ય, ઠપ શ્રીફળ, ઠપ નાગરવેલનાં પાન તથા સોપારી અને ઠપ દીવા મુકવાં, એક આગમની પૂજાની થાળી વાગે ત્યારે ત્રિગડામાં બિરાજેલ ભગવાનની અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી, અને એક દીવો પેટાવવો. વળી જ્યારે જે આગમની પૂજા ચાલતી હોય ત્યારે તે આગમ થાળમાં પઘરાવીને ત્યાં ઊભા રહેવું; ને પૂજા પૂરી થયે તે આગમની ૧, વાસકેપ ૨, સોનામહોર-રૂપાનાણું ૩, ચોખાથી વઘાવવા ૪ પુષ્પ ચઢાવવા, ૫ ધૂપ ૬ દીપ ૭ નૈવેદ્ય ૮ ફળ આ રીતે અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરીને પઘરાવવું, એકેક પૂજા ભણાઈ રહે એટલે એ આગમના જાપનું જે ૫૬ હોય તેનો ૧૦૮ વાર જાપ કરવો સંઘમાં ઉલ્લાસ હોયતો સાચામોતી પાના, પોખરાજ માણેક વગેરેથી વઘાવવા બધા આગમને સોના-રૂપાના ફૂલથી વઘાવવા. ઠપ પૂજા પૂર્ણ થયે ૧૦૮ દીવાની આરતી, મંગળ દીવો અને શાંતિ કળશ કરવાં.

જો પૂજા બે દિવસ થઈને ભણાવવાની હોય તો પહેલાં દિવસે પહેલી ત્રેવીશ આગમની અને બીજા દિવસે બાવીશ આગમની પૂજા ભણાવવી. પહેલા દિવસે સાત દીવાની આરતી કરવી. ફળનૈવેદ્ય બન્ને દિવસ એજ ચાલ છે.

પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી કૃત
શ્રી પિસ્તાલીસ આગમની પૂજા
એકાદશ અંગપૂજા
પ્રથમ શ્રી આચારાંગસૂત્ર પૂજા ૧
(રચના : વિ.સં. ૧૮૮૫ અમદાવાદ.)

દુહા

ભવિક જીવ હિતકારિણી, સ્યાદ્વાદ જસ વાણી
તે પરમાતમ પ્રણમિયે, વિમલ અનંત ગુણખાણી ॥૧॥
જિનમુખ પદ્મદ્રહ થકી, પ્રગટી ત્રિપદી ગંગા;
મુનિ માહણ^૧ ઝીલે સદા, અર્થ પીયે ગૃહી ચંગ ॥૨॥
મિથ્યાતમ ભર ટાળવા, જિનવર અભિનવ સૂર;
તસ ગો-ભર^૨ શ્રુત પૂજીને, પામો સમકિત નૂર ॥૩॥
જિનવર જિન આગમ તણી, પૂજા કરે ધરી ભાવ;
તે ભવિયણ ભવજલ તરી, પામે શુદ્ધ સ્વભાવ ॥૪॥
તિગ^૩ પણ^૪ અડ^૫ નવ^૬ ભેદથી, સત્તર એકવીસ ભેદ;
અષ્ટોત્તરી પૂજા કરી, ટાળો, ભવિ ભવખેદ ॥૫॥
અષ્ટ પ્રકારે પૂજીયે, જિન આગમ ધરી ભાવ;
અષ્ટમ^૩ ગતિને પામવા, જ્ઞાન છે અભિનવ દાવ ॥૬॥
વાસ^૧ વસુ^૨ અક્ષત^૩ કુસુમ^૪, ધૂપ^૫ દીપ^૬ મનોહાર;
નૈવેદ્ય^૭-ફળ^૮ પૂજા કરી, પામો ભવિ ભવપાર ॥૭॥
તીર્થપતિ નમે તીર્થને, તીર્થ તે દ્વાદશ અંગ;
તે સેવી જિનપદ લહે, શ્રી જયંત નૃપ ચંગ ॥૮॥

૧. બ્રાહ્મણ ૨. કિરણનો સમૂહ = વાણીનો સમૂહ

૩. દેવ-દેવી, નર-સ્ત્રી, તિર્થેય નર-માદા, નારક એ સાત અને આઠમી ગતિ તે મોક્ષ.

॥ ઢાળ પહેલી ॥

નીલુડી રાયણ તરુ તળે રે, સુણો સુંદરી - એ દેશી ॥

વર્ધમાન ગુણ આગર^૧; અરિહંતાજી.

વર્ધમાન જીનભાણ; ભગવંતાજી.

મહસેન વનમાં સમોસર્યા; અરિહંતાજી.

ચઉવિહ સુર મંડાણ; ભગવંતાજી ॥૧॥

માઘવ^૨ શુદિ એકાદશી; અરિહંતાજી.

પ્રથમ યામ^૩ ગુણધામ; ભગવંતાજી.

ત્રિપદીયે અર્થ પ્રકાશીયો; અરિહંતાજી.

ગણિ રયે સૂત્ર તે ઠામ; ભગવંતાજી. ॥૨॥

આચારાંગે વખાણીયા; અરિહંતાજી.

સુઅખંધ દોય તે ખાસ; ભગવંતાજી.

પણવીસ અજઝયણાં ભલાં; અરિહંતાજી.

કરે અત્રાણનો નાશ; ભગવંતાજી. ॥૩॥

અઢાર સહસ પદે ભર્યુ; અરિહંતાજી.

અર્થ અનંત ભંડાર; ભગવંતાજી.

નિશ્ચય નાણ ચરણ ભર્યુ; અરિહંતાજી.

પૂજી લહો ભવપાર; ભગવંતાજી. ॥૪॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની; અરિહંતાજી.

વાણી અમૃત ખાણ; ભગવંતાજી.

રૂપવિજય કહે પૂજતાં; અરિહંતાજી.

લહીએ શિવપુર ઠાણ; ભગવંતાજી. ॥૫॥

૧. ઘર ૨. વૈશાખસુદિ ૩. પહોર

ઝોઈ ઝીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે આચારાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી સૂયગડાંગસૂત્ર પૂજા ૨

॥ દુહો ॥

સમકિત દર્શન શુદ્ધતા, કારક બીજું અંગ ॥
પૂજો ધ્યાવો ભવિજના, ઝીલો જ્ઞાન તરંગ ॥૧॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

ગોવાછરૂઆં ચારતો આહિરનો અવતાર, રૂડું ગોકળિયું-એ દેશી ॥

બીજું અંગ આરાધીયે, સૂયગડાંગ જેહનું નામ આગમ એ રૂડો
સુઅખંધ દોય સોહામણા, સોહે અતિ અભિરામ આ. ॥ ૧ ॥
સ્યાદ્વાદ વાણી ભર્યા, અજઝયણાં તેત્રીસ આ.
સ્વપર સમયની વારતા, ભાખી શ્રી જગદીશ આ. ॥ ૨ ॥
કુ - પાવયણી^૧ દાખિયા, ત્રણશે ત્રેશઠ ભેદ આ.
તે છંડી એ શ્રુત ગ્રહો, સમકિત આત્મ અભેદ આ. ॥ ૩ ॥
આર્દ્રકુમાર મુનિ પરે, નિર્મળ કરજો ચિત્ત આ.
ત્રિકરણ યોગ સમારીને, પૂજજો આગમ નિત્ય આ. ॥ ૪ ॥
જ્ઞાને જ્ઞાતા જ્ઞેયનો, જાણે સ્વપર સ્વભાવ આ.
જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની, વાણીએ તજાય વિભાવ આ. ॥ ૫ ॥

ઠોઈ દ્વી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે સૂયગડાંગસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર પૂજા ૩

॥ દુહો ॥

ત્રિવિધ અવંચકયોગથી^૧, પૂજો ત્રીજું અંગ ॥

ઠાણ આસન મુદ્રા કરી, લહો શિવવધૂ નવ રંગ ॥૧॥

॥ ઠાણ ત્રીજી ॥ સાબરમતીએ આવિયાં ભરપૂર જો-એ દેશી ॥

શ્રી ઠાણાંગ સૂત્રની સેવના સારજો,

કરિએ રે ભવિ તરિયે ભવજળ વારિધિ જો ॥

દશ અધ્યયને વઘતા^૨ છે દશ બોલ જો,

સુણીયે રે ભવિ મુણિયે ધુણિએ સારથી^૩ રે લોલ ॥૧॥

સંગ્રહ નયથી - "એગે આયા" સૂત્ર જો,

ભાખે રે જિન રાજા તાજા તેજથી રે લોલ ॥

મહાસત્તા સામાન્યપણું ઈહાં હોય જો,

બીજા રે અધ્યયન અવાંતર ભેદથી રે લોલ ॥૨॥

સૂત્ર અર્થ તદુભયથી સેવે જેહ જો,

તે આરાધક શ્રુતનો ભાખ્યો ગણધરે રે લોલ ॥

પ્રત્યનીક^૪ વળી ત્રિવિધ કહ્યા છે તત્ત્વ જો,

તેણે જે વિધિયે સેવે તે ભવજળ તરે રે લોલ ॥૩॥

દ્રવ્ય તથા ગુણ પજજવ ક્ષેત્ર ને કાલ જો,

સલિલા-શૈલ-સમુદ્ર-વિમાન તે સુરતણાં રે લોલ ॥

જીવાજીવ પરવણા પુરુષા જાત જો,

ભાખ્યા જે જિને દાખ્યા તે ગણધરે ઘણા રે લોલ ॥૪॥

તેણે એ સૂત્ર છે સદ્ગતિ ફળ દાતાર જો,

સેવો ગાવો ધ્યાવો પાવો સુખ ઘણાં રે લોલ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મ વચન રસ લીન જો,

રૂપવિજય કહે તેહને સુખની નહિ મણા રે લોલ ॥૫॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે ઠાણાંગસૂત્રાય વાસશેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. યોગાવંચક, ક્રિયાવંચક, ફલાવંચક, ૨. ચદતાં-પાહાંતર ૩ શ્રેષ્ઠ બુદ્ધિ ૪ શત્રુ.

ચતુર્થ શ્રી સમવાયાંગ સૂત્ર પૂજા ૪

॥ દુહો ॥

શત સમવાય વખાણીયા, ચઢતા ચોથે અંગ
પૂજો ધ્યાવો એહને, ભાવ થકી ધરી રંગ ॥૧॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥

સાંભળ રે તું સજની માહરી, રજની કિહાં રમી આવી જી- એ દેશી ॥

આતમ સત્તા શુદ્ધ પ્રકાશી, અવિનાશી અવિકારીજી

ત્રિશલા નંદન ત્રિગે બેસી, વાણી કહી હિતકારી

શ્રુતપદ જપીએજી, ભવભવ સંચિત પાપ દૂરે ખપીએજી ॥૧॥

॥ એ આંકણી ॥

જીવાજીવ-સુરાસુર-નર-તિરિ, નારય પમુહા ભાવાજી ॥

ભુવણો-ગાહણ-વેયણ-ઈંદી,

ભાખ્યા વિવિહ સહાવા ॥ શ્રુત. ॥૨॥

કુલકર-જિનવર-ભૂધર-હલધર, ચક્રી ભરતના ઈશ જી ॥

એ સમવાય વખાણ્યા સઘળા,

ગણધર ને જગદીશ ॥ શ્રુત. ॥૨॥

એક લાખને સહસ ચુંઆલીશ, પદ એ શ્રુતના કહીએ જી ॥

સંખ્યાતે વરણે કરી ભરીયો,

અરથ અનંતા લહીએ ॥ શ્રુત. ॥૨॥

શ્રુતપદ ભણજો શ્રુતપદ ગણજો, શ્રુતપદ ગાવો ધ્યાવો જી ॥

ગુરુ મુખ પદ્મથી અર્થ વચન સુણી, રૂપવિજય પદ પાવો ॥ શ્રુત. ॥૨॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે સમવાયાંગસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

પંચમ શ્રી ભગવતી અંગસૂત્ર પૂજા પ

॥ દુહો ॥

પાવન પંચમ અંગમાં, પ્રશ્ન છત્રીશ હજાર
ગૌતમ ગણધરે પૂછ્યા, વીર કહ્યા નિરધાર ॥૧॥

॥ ઢાળ પાંચમી ॥ માઝું મન મોહું રે શ્રી સિદ્ધાયલે રે-એ દેશી ॥

ભવિ તુમે પૂજો રે ભગવતી સૂત્રને રે, વિવાહ પમત્તિ નામ ॥

પંચમ અંગે એ પંચમ ગતિ દિયે રે, ચરણ કરણ ગુણઠાણ ॥ ભવિ. ॥૧॥

એક સો આડત્રીશ શતકે સોહતું રે, વળી બેતાલીશ ધાર

ઉદેશા ઓગણીશસેં ઉપરે રે, પચ્ચીસ છે નિરધાર ॥ ભવિ. ॥૨॥

સહસ ચોરાશી પદવૃદ્ધે કરી રે, સોહે સૂત્ર ઉદાર

વિવિધ સુરાસુર નર નૃપ મુનિવરે રે, પૂછ્યા પ્રશ્ન પ્રકાર ॥ ભવિ. ॥૩॥

ષડ્ દ્રવ્ય ચરણ કરણ નભ કાલના રે, પજ્જવ ને પરદેશ^૧

અસ્તિ નાસ્તિતા સ્વપર વિભાગથી રે, ભાખ્યા અર્થ વિશેષ ॥ભવિ. ॥૪॥

ઉપક્રમ નિક્ષેપ અનુગમ નય વળી રે, ચાર પ્રમાણ વિચાર ॥

લોકાલોક પ્રકાશક જિને કહ્યા રે, પ્રશ્ન છત્રીશ હજાર ॥ ભવિ. ॥૫॥

શ્રદ્ધા ભાસન રમણપણું કરી રે, સાંભળો સૂત્ર ઉદાર ॥

ત્રિવિધ ભકિત કરી પૂજો સૂત્રને રે, મણિ મુક્તાફળે સાર ॥ ભવિ. ॥૬॥

સોનામહોર સહસ છત્રીશથી રે, સંશ્રામ સોનીએ સાર ॥

રૂપવિજય કહે પૂજ્યું ભગવતી રે, તિમ પૂજો નર નાર ॥ ભવિ. ॥૭॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે ભગવતીસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. પ્રદેશ.

૫૪૬
શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથાંગ સૂત્ર પૂજા ૬

॥ દુહો ॥

૫૩વ્રતધારી ૫૮૫૫^૧, લેતા ઉછાહાર^૨ ॥
યુગપ્રધાન શ્રી જંબૂએ, પૂછ્યા અર્થ વિચાર ॥૧॥

॥ ઢાળ છટ્ટી ॥

ટુંક અને ટોડા બિચે રે, મેંદીના દોય રૂખ; મેંદી રંગ લાગ્યો-એ દેશી ॥

૫૩વ્રતધારી મહામુનિ રે, જંબૂ જુગ પરધાન; આગમ એ રૂડો
સ્વામિ સુધર્માને નમી રે, પૂછે અર્થ નિધાન ॥ આ. ॥ ૧ ॥

કહે સોહમ જંબૂ સુણો રે, જ્ઞાતા સુઅખંધ દોય આ. ॥
ઓગણીશ અધ્યયન છે રે, પદ સંખ્યાતા જોય ॥ આ. ॥ ૨ ॥

મેઘકુમારાદિક મુનિ રે, સંયમ ધોરી સાધ ॥ આ. ॥
સાધન સાધી સિદ્ધિનાં રે, પામશે અવ્યાબાધ ॥ આ. ॥ ૩ ॥

ઘોર પરિસહ છપતા રે, દીપતા સંયમ તેજ ॥ આ. ॥
પાળે પંચાચારને રે, લેવા શિવવહૂ સેજ ॥ આ. ॥ ૪ ॥

ચરણ કરણ રચણે ભર્યો રે, શ્રુત રત્નાકર સાર ॥ આ. ॥
જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મથી રે, લહો ચિદ્રૂપ અપાર ॥ આ. ॥ ૫ ॥

૧. ભમરાની જેમ ૨. અંત-પ્રાંત ભિક્ષા.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે જ્ઞાતાધર્મકથાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

સમમ
શ્રી ઉપાસક દશાંગસૂત્ર પૂજા ૭

॥ દુહો ॥

અંગ ઉપાસકમાં કલ્યા, દશ શ્રાવક અધિકાર ॥
વીર જિહાંદ વખાણિયા, ધન્ય તેહના અવતાર ॥૧॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥ શ્રીપદ પ્રભના નામની હું જાઉં બલિહારી-એ દેશી ॥

સગ^૧ ભયવારક સાતમું, અંગ સુરંગ વિચાર ભવિજન ॥
સુઅખંધ એક સોહામણો, અજઝયણાં દશ સાર ॥ ભવિ. ॥૧॥

આણંદ કામદેવ ગુણી, ચુલણીપિયા સુરાદેવ ॥ ભવિ. ॥
ચુલ્લશતક કુંડકોલિયો, કરે જિન આગમ સેવ ॥ ભવિ. ॥૨॥

સદાલપુત્ર છે સાતમા, મહાશતક ગુણવંત ॥ ભવિ. ॥
નંદિનીપિયા નવમા લહું, લેયણીપિયા પુણ્યવંત ॥ ભવિ. ॥૩॥

વર્ધમાન જિન દેશના, સાંભળી પ્રત લીએ બાર ॥ ભવિ. ॥
ચૌદ વરસ ઘરમાં રહ્યા, ષડ્ વર્ષ પૌષઘાગાર ॥ ભવિ. ॥૪॥

અગિયાર પરિમા તપ તપી, અણસણ કરી લહી સગ્ગ ॥ ભવિ. ॥
મહાવિદેહ મનુજ થઈ, જાશે દશ અપવગ્ગ ॥ ભવિ. ॥૫॥

આગમ અમૃત રસ ભર્યો, જે પીએ નરનાર ॥ ભવિ. ॥
રૂપવિજય પદ સંપદા, તે પામે નિરઘાર ॥ ભવિ. ॥૬॥

૧. સાતભય : ઈહલોક, પરલોક. આદાન, આજીવિકા, અપયશ, અકસ્માત, મરણ.

ૐ હ્રીં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે ઉપાસક દશાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ
શ્રી અંતગડદશાંગ સૂત્ર પૂજા ૮

॥ દુહો ॥

નિરૂપમ નેમિ જિહ્વાંદની, સાંભળી દેશના સાર ॥

ગોયમ સમુદ્રસાગર પમુહ, પામ્યા ભવજળ પાર ॥૧॥

॥ ઢાળ આઠમી ॥ ગુમખડાની-નિરખી નિરખી તુજ બિંબને-એ દેશી ॥

અંતગડ અંગ તે આઠમું રે, અષ્ટમી ગતિ દાતાર ॥

॥ નમો વીતરાગને ॥

આઠ વરગ છે તેહના રે, અધ્યયન નેવું ઉદાર ॥ નમો. ॥૧॥

સુઅખંધ એક સોહામણો રે, અર્થ અનંતનો ધામ ॥ નમો. ॥

ચરણ કરણ રચણે ભર્યો રે, આપે અવિચળ ઠામ ॥ નમો. ॥૨॥

યદુવંશી યાદવ ઘણા રે, ત્યજી સંસાર ઉપાધિ ॥ નમો. ॥

સંયમ શુદ્ધ આરાધીને રે, કાઢી કર્મની વ્યાધિ ॥ નમો. ॥૩॥

અજૂજવ મદવ ગુણે ભર્યા રે, સંયમ સત્તર પ્રકાર ॥ નમો. ॥

સમિતિ ગુમિ તપસ્યા કરી રે, પામ્યા ભવજળ પાર ॥ નમો. ॥૪॥

આગમ રીતે ચાલતાં રે, થયા મુનિ સિદ્ધ અનંત ॥ નમો. ॥

આગમ પૂજી ભવિજના રે, લહો ચિદ્રૂપ મહંત ॥ નમો. ॥૫॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાનદિક - શ્રીમતે અંતગડદશાંગસૂત્રાય વાસુદેવાય નમઃ ॥

નવમ
શ્રી અનુત્તરોવવાઈ સૂત્ર પૂજા ૯

॥ ૬૭ ॥

જાલિ મયાલિ ઉવયાલિ મુનિ, પુરિસસેશ વારિસેશ ॥

સંયમ લઈ અનુત્તર ગયા, હું વંદું તિવિહેશ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ નવમી ॥ સુણ ગોવાલણી ગોરસડાં વાળી રે ડિભી રહે ને-એ દેશી ॥

નવમું અંગ સેવો ભવિ પ્રાણી, નામ અણુત્તરોવવાઈ ગુણખાણી ॥

એ તો સોહમ ગણધરની વાણી ॥ ૧ ॥

તુમે પૂજો લાલ, અનુત્તરોવવાઈ અંગ સુગંધી ચૂરણે ॥

એ સેવો લાલ, ઉદયે આવે ભાગ્ય હોય જો પૂરણે. ॥ એ આંકણી ॥

સુંદર એક સુઅખંધ સોહે છે, ત્રણ વર્ગ ભવિ મન મોહે છે;

તેત્રીશ અધ્યયને બોહે છે ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૨ ॥

સગ^૧ શ્રેણિક ધારણી સુત જાણો, નંદા સુત અભયકુમાર શાણો;

દોય ચેલણા નંદન મન આણો ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૩ ॥

વૈશાલિક^૨ વચન સુણી કાને, બૂઝયા પ્રત લીએ ઘણા બહુમાને;

અનુત્તર સુર ધાય સંયમ તાને ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૪ ॥

શ્રેણિક ધારણી સુત તેર ભલા, દીરઘસેનાદિક ગુણનીલા;

લઘ્યા સંયમે અનુત્તર સુખ ભલાં ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૫ ॥

ધન ધત્રો કાકંદીવાસી, બત્રીશ રમણી ત્યજી ગુણરાશિ;

લઈ સંયમ ધયો અનુત્તરવાસી ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૬ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની વાણી, સુનક્ષત્રાદિક નવ ગુણખાણી;

લઘ્યા રૂપવિજય અનુત્તર નાણી ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૭ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકં - શ્રીમતે અનુત્તરોવવાઈસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. સાત. ૨. મહાવીર સ્વામી

દશમ
શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણ અંગ પૂજા ૧૦

॥ દુહો ॥

ત્રિપદી અર્થ પ્રકાશીયો, ગણધરને જિનરાજ ॥

તે જિનદેવને પૂજતાં, લહિએ શિવસામ્રાજ્ય ॥૧॥

॥ ઢાળ દશમી ॥વાલાજી પાંચમ મંગળવાર પ્રભાતે ચાલવું રે લોલ-એ દેશી. ॥

ભવિ તુમે પૂજો શ્રી મહાવીર, સરસ કેસર ઘસી રે લોલ ॥

ભવિ તુમે અગર કસ્તુરી બરાસ, અંબર ભેળો ઘસી રે લોલ ॥

ભવિ તુમે પંચવરણી વર કુસુમ, હાર કંઠે ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ધૂપ ઉખેવો ભાવથી, જિમ ભવજળ તરો રે લોલ ॥ ૧ ॥

ભવિ તુમે જગદીપક જિન આગળ, દ્રવ્યદીપક કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ભાવદીપક લહો કેવળ-નાશ ઉલટ ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે અક્ષત નૈવેદ્ય ફળ ઠવી, ભવસાગર તરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સેવી સંવર ભાવ, એ શિવરમણી વરો રે લોલ ॥ ૨ ॥

ભવિ તુમે છંડી આશ્રવ પંચ, પૂજા પ્રેમે કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે જિનપૂજા જે શુદ્ધ, દયા તે મન ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે શીલ સંયમ શિવ સમિતિ, સંવર જાણિયે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સમ્મિતિ ભદ્રા બોધિ, પૂજા વખાણીયે રે લોલ ॥ ૩ ॥

ભવિ તુમે જાણો દશમે અંગ, સુઅખંધ એક છે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સમજો દશ અધ્યયન, અર્થથી છેક છે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે કર્મ નિર્જરા હેત, ચૈત્ય ભકિત કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે પૂજો ધ્યાવો સમરો, જિમ ભવજળ તરો રે લોલ ॥ ૪ ॥

ભવિ તુમે શ્રી જિનરાજ, ઉત્તમ મુખ પદ્મની દેશના રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ટાળો અનાદિ કુકર્મ, દાયક જે કલેશના રે લોલ ॥

ભવિ તુમે રૂપવિજય પદકમલા, વિમલા પાવજો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સરસ સુકંઠે, શ્રી જિનઆગમ ગાવજો રે લોલ ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જવાદિકં - શ્રીમતે શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

એકાદશ
શ્રી વિપાક અંગ પૂજા ૧૧

॥ દુહો ॥

બાંધ્યા યોગ કષાયથી, કર્મ અશુભ શુભ જેહ ॥

જિન જૈનાગમ સેવથી, ક્ષય કરી લહો શિવગેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ અગિયારમી ॥ ધર્મ જિનેશ્વર ગાઉ રંગશું-એ દેશી ॥

અંગ અગ્યારમું શ્રી જિનવરે કહું, ભવિજનને હિતકાજ ॥ મુનીસર ॥

ઈન્દ્રિય કષાય પ્રમાદને પરિહરી, લહો શાશ્વત શિવરાજ ॥ મુની૦ ॥ ૧ ॥

શ્રી જિન પૂજો પ્રેમે ભવિજના ॥ એ આંકણી ॥

અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજ્જાયની, સાધ્યપદે રહ્યા સાધ ॥ મુની૦ ॥

દર્શન નાણ ચરણ તવ સેવના, કરી લહો સુખ અગાધ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૨ ॥

કર્મ શુભાશુભ ઉદયથી જીવને, સુખ દુઃખ પ્રગટે રે અંગ ॥ મુની૦ ॥

જ્ઞાન ધ્યાન તપ સંયમ સાધના, કરી લહો સુખ અભંગ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૩ ॥

પુણ્ય પાપ ફળ ત્યજવાં જીવને, ભજવો સંવર આવ ॥ મુની૦ ॥

સિદ્ધિ સંસાર પદારથ ઉપરે, સમપરિણામનો દાવ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૪ ॥

પુણ્ય પાપ પચડિ સવિ ક્ષય કરી, દૃષ્ટિ પ્રભા પરા ધાર ॥ મુની૦ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની દેશના, સુણી લહે ચિદરૂપ સાર ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૫ ॥

સુઅખંધ દોય અજઝયણાં વીશ છે, પદ સંખ્યા સુણો સાર ॥ મુની૦ ॥

એક કોડી લાખ ચોરાશી ઉપરે, સહસ બત્રીસ ઉદાર ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વિપાકાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

॥ अंगपूजा ઉપર કલશ ॥

ગાયા ગાયા રે જિનરાજ ભગતિરસે ગાયા, શ્રી જિનરાજની પૂજા કરતાં,
મનુઅજનમ ફળ પાયા રે જિનરાજ ભગતિરસે ગાયા - એ આંકણી
અગિયાર અંગના અર્થ ત્રિપદીએ, ગણાધરને સમજાયા ॥
તે આગમની પૂજા કરતાં, પાતક દૂર ગમાયા રે ॥ જિન૦ ॥૧॥
સૂત્ર અર્થથી સાહુ સાહુણી, અર્થે સુરનર રાયા ॥
જસ અધિકારી કહ્યા જિનરાજે, તે શ્રુત બહુ સુખદાયા રે ॥ જિન૦ ॥૨॥
ધન્ય ધન્ય મનુઅજનમ શ્રાવક કુળ, જિહાં જિનભક્તિ પાયા ॥
સમકિત સૂરજ ઘટમાં પ્રગટયો, મિથ્યાત તિમિર ગમાયા રે ॥જિન૦॥૩॥
શ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વર પાટે, વિજયસિંહ સૂરિરાયા ॥
સત્ય કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ, શિષ્ય પરંપરા પાયા રે ॥ જિન૦ ॥૪॥
શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય પદ પંકજ, નમતાં શ્રુત બહુ પાયા ॥
રૂપવિજય કહે આગમપૂજા, કરી લહો સુજસ સવાયા રે ॥ જિન૦ ॥૫॥

॥ ઈતિ પંડિત શ્રી રૂપવિજયજીકૃત પિસ્તાલીશ આગમ પૂજામાં
એકાદશ અંગપૂજા સમાપ્ત ॥

દ્વાદશ ઉપાંગ પૂજા
પ્રથમ શ્રી ઉવવાઈ ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૧૨

॥ દુહા ॥

અંગતણા પદ એકનો, વિસ્તર તેહ ઉપાંગ ॥

સેવો ધ્યાવો એહને, મન ધરી અધિક ઉમંગ ॥ ૧ ॥

આચારાંગનો ભાખિયો, થિવિરે કરી વિસ્તાર ॥

સૂત્ર ઉવવાઈ સોહામણું, પૂજી લહો ભવપાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥ અજિત જિહાંદશું પ્રીતડી-એ દેશી ॥

શાસન નાયક ગુણનીલો, ત્રિભુવન તિલો રે જગ વીરજિહાંદ ॥

દેવ સુરાસુર નરવરા, સેવે ભક્તે રે જસ પદ-અરવિંદ ॥શાસન૦॥૧॥

ચઉદ સહસ ભલા મુનિવરા, સંઘ સાહુણી રે છત્રીસ હજાર ॥

ચાર નિકાયના દેવતા, પદ સેવતા રે કોડાકોડિ સાર ॥ શાસન૦ ॥૨॥

પાઉધાર્યા ચંપાપુરી, રચ્યું સુરવરે રે સમોસરણ ઉદાર ॥

કોણિક દેઈ વધામણી, આયો વંદનં રે ભક્તે કરી સાર ॥ શાસન૦॥૩॥

ચઉ ગઈ ગમન નિવારણી, ભવ તારણી રે સુણી દેશના ખાસ ॥

પરપદા લોક યથોચિતે, ગ્રહે મહાવ્રત રે અણુવ્રત ઉલ્લાસ ॥શાસન૦॥૪॥

સૂત્ર ઉવવાઈમાં કહ્યો, જે વિસ્તરે રે ગણધરે ઉચ્છાહ ॥

તે શ્રુત પૂજો ભવિજના, જિમ નિસ્તરો રે ભવજલધિ અધાહ ॥શાસન૦ ॥૫॥

જિન પડિમા જિન આગમે, જસ ભકિત રે તે લહે શિવસાર ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય તણો, શિષ્ય ભાષે રે કવિ રૂપ ઉદાર ॥શાસન૦॥૬॥

ઝો ઝી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી ઉવવાઈ ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

द्वितीय
श्री रायपसेष्टी उपांगसूत्र पूजा १३

॥ ह्रुडा ॥

श्वेतांबी नगरी घण्टी, नाम प्रदेशी राय ॥
केशी गणधर देशना, सांभली श्रावक थाय ॥ १ ॥
समकित धारी शुभमति, पाणी निर्मल धर्म ॥
निरुपम सुरसुभ अनुभवी, मनुज भवे शिवशर्म ॥ २ ॥

॥ ढाण भीष्म ॥

नायका रे तुमे याल्या गढ आगरे रे लाल-अे देशी ॥
सुरियाभ रे सुरवर अवधिनाशथी रे लाल ॥ आमलकल्या उद्यान रे लाल ॥
भोरे मन मान्यो अे जिनवरु रे लाल ॥
वियरता रे वीर जिहंढ विलोकिने रे लाल,
करे वंदन सन्मान रे लाल ॥ भोरे० ॥ १ ॥
भापे रे आत्मियोगिक सुरने तदा रे लाल,
उद्घोषणा करो सार रे लाल ॥ भोरे० ॥
आवजो रे जिनवंदन करवा लणी रे लाल,
पामवा भवजण पार रे लाल ॥ भोरे० ॥ २ ॥
सुरवर रे साथे वंदी वीरने रे लाल,
पूछ पदकज भास रे लाल ॥ भोरे० ॥
पूछे रे भव्यादिक षट्पद^१ भला रे लाल,
पामी मन उल्लास रे लाल ॥ भोरे० ॥ ३ ॥

જિનપતિ રે જંપે ભવ્ય તું સમકિતી રે લાલ,
 ચરમશરીરી ખાસ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥
 સાંભળી રે હરખે નાટક તે કરે રે લાલ,
 બત્રીશબદ્ધ ઉલ્લાસ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૪ ॥
 એક શત રે આઠ દેવ દેવી નાયે રે લાલ,
 થેઈ થેઈ કરતી ચંગ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥
 દેતી રે ફરતી ચિહું દિશી કુદડી રે લાલ,
 જિન ગુણ ગાતી ઉમંગ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૫ ॥
 વાજે રે વાજાં છંદે નવનવે રે લાલ,
 હાવ ભાવ લય તાલ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥
 થાસક^૨ રે વાસક અંતર ભાવના રે લાલ,
 દાદશ કિરણે રસાળ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૬ ॥
 વિસ્તર રે રાયપસેણી સૂત્રમાં રે લાલ,
 જિન ઉત્તમ મહારાજ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥
 ભાખે રે નિજ મુખ પદ્મની દેશના રે લાલ,
 રૂપવિજય પદ કાજ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૭ ॥

૧ પ્રદેશીરાજાનો જીવ સૂર્યાભદેવ પ્રભુની ભકિત કરીને છ પ્રશ્ન પૂછે છે :
 ૧. હું ભવ્ય છું ? કે હું અભવ્ય છું ? ૨. હું સમકિતી છું ? હું મિથ્યાત્વી છું ?
 ૩. હું ચરમ શરીરી છું ? હું અચરમ શરીરી છું ?
 ૪. હું સુલભબોધિ છું ? હું દુર્લભબોધિ છું ? ૫. હું આરાધક છું ?
 હું વિરાધક છું ? ૬. હું પરિત્તસંસારી છું ? હું અપરિત્ત સંસારી છું ?

૨. દર્પણ.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
 શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી રાયપસેણી ઉપાંગસૂત્રાય વાસલોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય
શ્રી જીવાભિગમ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૪

॥ દુહો ॥

જીવાજીવ પદાર્થનો, અભિગમ જેહથી થાય ॥

જીવાભિગમ ઉપાંગનો, પૂજતાં પાપ પલાય ॥૧॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ શ્રી સિદ્ધપદ આરાધીયે રે-એ દેશી ॥

ત્રિશાલાનંદન વંદીએ રે, ત્રિભુવન જન આધાર રે ॥ ગુણરસિયા ॥

ત્રિવિધ અવંચક યોગથી રે, સેવી લહો ભવપાર રે ॥ ગુણાં ॥ ૧ ॥

જીવાભિગમ ઉપાંગમેં રે, નવ પરિવર્તિ ઉદાર રે

ભાખી ગણધરને મુદા રે, જિનવર જગદાધાર રે ॥ ગું ॥ ૨ ॥

વિજયદેવ વક્તવ્યતા રે, ભાખી બહુ વિસ્તાર રે ॥ ગું ॥

જિનપૂજા યુક્તે કરી રે, લહેશે ભવ નિસ્તાર રે ॥ ગું ॥ ૩ ॥

નંદીશ્વર દ્વીપે વળી રે, શાશ્વત જિન પ્રાસાદ રે ॥ ગું ॥

તે પૂજી સુરવર લહે રે, સમકિત શુદ્ધ સંવાદ રે ॥ ગું ॥ ૪ ॥

શિવસુખદાયી એ શ્રુતે રે, ષડ દ્રવ્ય બહુ અધિકાર રે ॥ ગું ॥

શ્રદ્ધા^૧ ભાસન^૨ રમણતા^૩ રે, કરી પૂજો નિરધાર રે ॥ ગું ॥ ૫ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની રે, વાણી અમૃતધાર રે ॥ ગું ॥

રૂપવિજય કહે પીજીએ રે, ધર્મ યૌવન દાતાર રે ॥ ગું ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકાં-શ્રીમતે શ્રી જીવાભિગમ ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ મજામહે સ્વાહા ॥

૧. દર્શન ૨. જ્ઞાન ૩. ચારિત્ર.

ચતુર્થ
શ્રી પત્રવણા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૫

॥ દુહો ॥

પન્નાવણામાં પ્રેમથી, પદ છત્રીશ ઉદાર ॥

ભાખ્યાં બહુ અર્થે ભર્યાં, તે પૂજો નરનાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ વેણ મ વાજો રે વીકલ વારું તુજને,

અથવા ભવિ તુમે વંદો રે સૂરીશ્વર ગચ્છરાયા-એ દેશી ॥

મુનિવર ભણજો રે, સૂત્ર પત્રવણા નામે ॥

ભવિ તુમે સુણજો રે, વઘતે શુભ પરિણામે ॥ એ આંકણી ॥

એ આગમની ભકતે પૂજા, કરતાં પાપ પલાય ॥

કુમતિ કુસંગ કુવાસના જાયે, સમકિત નિર્મળ થાય ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૧ ॥

પત્રવણાને ઠાણ અલ્પબહુ, થિતિ વિશેષ વુકકંતિ ॥

ઉસાસ સત્રા જોણી ચરિમપદ, ભાષાપદ સમરંતી ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૨ ॥

શરીરપદે પણદેહ^૨ પરવણ, પરિણામ તેરમો જાણો ॥

કષાય ઈન્દ્રિય પ્રયોગ લેશ્યાપદ, ષડ ઉદ્દેશ વખાણો ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૩ ॥

કાયસ્થિતિ સમકિત અંતકિરિયા, અવગાહન સંઠાણ ॥

કિરિયા કર્મપ્રકૃતિ બંધ વેદન, વેદબંધ પદ જાણ ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૪ ॥

વેદવેદ આહારને ઉપયોગ, પાસણાયા પદ સુણિયે ॥

સન્નિ સંયમ અવધિ ચોત્રીસમો, -પરિચારણા પદ મુણિયે ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૫ ॥

પરિવેદના ને સમુદ્ઘાત કરી, તુલ્ય કર્મથિતિ કરતા ॥

અંતર મુહૂર્ત યોગ નિરોધી, રૂપવિજય પદ વરતા ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિ૦ ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી પત્રવણા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. વ્યુત્કાન્તિ. ૨. પાંચ પ્રકારના શરીર

પંચમ
શ્રી સૂરપત્તિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૬

॥ દુહો ॥

સૂરપત્તિ સૂત્રમાં, યમુનાજનક^૧ વિચાર ॥

ભાખ્યો સોહમ ગણધરે, ચારતંણો વિસ્તાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ પાંચમી - ઓલગડી આદિનાથની જો-એ દેશી ॥

સૂરપત્તિ ઉપાંગમાં જો, સત્તાવન પાહુડા સાર જો ॥

વીર જિણદે વખાણિયા જો, તે સુણજો ભવિ નિરઘાર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૧ ॥

એકસો ચોરાશી ભલાં જો, મંડળ રવિ ચારના ખાસ જો ॥

પાંચસે ને દશ જોયણા જો, મંડળનો ચાર ઉલ્લાસ જો ॥ સૂ૦ ॥ ૨ ॥

દુગ દુગ જોયણ અંતરે જો, નિત્ય ઉગે સવિતા સાર જો ॥

ઉડુપતિ^૨ મહ ઉકુ^૩તારકા જો, નિજ યોગ્ય ખેતર કરે ચાર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૩ ॥

જિનપતિ કલ્યાણક દિને જો, સમકિતી સવિતા ધરી ભાવ જો ॥

ભકતે કરે જિન સેવના જો, ભવવારિધિ તરવા નાવ જો ॥ સૂ૦ ॥ ૪ ॥

સૂરપત્તિ સૂત્રની જો, સેવનાથી કેવળ સૂર જો ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની જો, ભગતે ચિદ્ગુપનો પૂર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૫ ॥

૧. સૂર્ય. ૨. ચન્દ્ર. ૩. નક્ષત્ર.

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકં - શ્રીમતે શ્રી સૂરપત્તિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

પષ્ટ શ્રી
જંબૂદ્વીપ પત્રતિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૭

॥ દુહો ॥

ચોસઠ સુરપતિ સુરતતિ, સમકિત ધારી સુરંગ ॥

જન્મ મહોત્સવ જિનતણો, કરે મન ધરી ઉછરંગ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઠ્ઠી ॥ રાગ-સારંગ ॥

જિન પૂજે હરિ ભકતે કરી ॥ એ આંકણી ॥

દ્રહ નદી ખીર સમુદ્ર કુંડથી, લાવે જળ કળશા ભરી ॥

જળપૂજા જિનરાજની કરતાં, નાવે તે ભવમાં ફરી ॥ જિન૦ ॥ ૧ ॥

કુલગિરિ વખ્ખારા ગજદંતા, દોયસેં તિમ કંચનગિરિ ॥

ઔષધિ કમલ ફૂલ બહુ જાતિનાં, લાવે છાબ ભરી ભરી ॥ જિન૦ ॥ ૨ ॥

ચોસઠ સુરપતિ નિજ નિજ કરણી, કરતા બહુ ભકતે કરી ॥

રાયે નાયે ને વળી માયે, સાયે ભાવે ફરી ફરી ॥ જિન૦ ॥ ૩ ॥

જિન મુખ જોતી પાતક ઘોતી, નાયે સુરવહુ મનહરી ॥

ઠમક ઠમક વીંછુઆ ઠમકાવે, ધમધમ ધમકતી ધૂધરી ॥ જિન૦ ॥ ૪ ॥

ખલલ ખલલ ચૂડી ખલકાવતી, રણઝણ પાયે નેઉરી ॥

થેઈ થેઈ કરતી દીયે ફૂદડી, લળી લળી નમતી કિંકરી ॥ જિન૦ ॥ ૫ ॥

સુરવર સુરવધૂ ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી, માને નિજ સફળી ધરી ॥

તિણાવિધ શ્રાવક શ્રાવિકા જિનની, પૂજા કરે ભવજળ તરી ॥ જિન૦ ॥ ૬ ॥

જંબૂદ્વીપ પત્રતિ પાઠ સુણી, કુમતિ કુવાસના પરિહરી ॥

રૂપવિજય કહે કરજો પૂજા, શિવવહુ સેજ રમણ કરી ॥ જિન૦ ॥ ૭ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અશ્વત્થોદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકાં -શ્રીમતે જંબૂદ્વીપ પત્રતિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસુદેવાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

સમમ
શ્રી ચંદપત્રત્તિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૮

॥ દુહો ॥

ચંદપત્રત્તિ સૂત્રમાં, જયોતિષ ચાર વિચાર ॥
શીખો ગુરુ સેવા કરી, જિમ લહો અર્થ ઉદાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥

॥ ઊભો રહેને ગોવાળીયા, ત્હારી વાંસલી મીઠી વાય-એ દેશી ॥
ઊભો રહેને હો જીઉરા, તું તો સાંભળ આગમ વાણ ॥
કામ ક્રોધને છાંડીને નિત્ય, અનુભવ દિલડે આણ ॥ ઊ૦ ॥ ૧ ॥
અમૃતરસથી મીઠડી, એ તો ગણધર મુખની ભાખ ॥
રોમ રોમ રસ સંચરે, જીમ સાકર સરખી સાખ ॥ ઊ૦ ॥ ૨ ॥

ચંદપત્રત્તિ સૂત્રના, કહ્યા પાહુડા સરસ પચ્યાસ ॥
સાંભળતાં મન રીઝશે, નિત વધશે જ્ઞાન અભ્યાસ ॥ ઊ૦ ॥ ૩ ॥
શ્રાવણ વદી પડવા થકી, ઘડી દિવસ માસ ઋતુ ખાસ ॥
અયન સંવત્સર જુગતણી, નિત્ય કરી કલના અભ્યાસ ॥ ઊ૦ ॥ ૪ ॥
સંખ્ય અસંખ્ય અનંતતા, કહી કાળની કલના તીન ॥
તથાભવ્ય પરિપાકથી, થા શિવસુંદરી રસ લીન ॥ ઊ૦ ॥ ૫ ॥
જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મથી, સુણી ચંદપત્રત્તિ સાર ॥
પૂજી ધ્યાયી પામજે, નિજરૂપ વિજય જયકાર ॥ ઊ૦ ॥ ૬ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકં - શ્રીમતે શ્રી ચંદપત્રત્તિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ
શ્રી નિરયાવલિ ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૧૯

॥ દુહો ॥

આશા દાસી વશ પડયા, જડયા કર્મ જંજીર ॥

પરિગ્રહ ભાર ભરે નડયા, સહે નરકની પીર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ આઠમી ॥ મધુકર માધવને કહેજો-એ દેશી ॥

પરિગ્રહ ભાર ભર્યા પ્રાણી, પામે અઘોગતિ દુઃખ ખાણી ॥

જસ મતિ લોભે લલયાણી રે, ચેતન ચતુર સુણો ભાઈ,

લોભ દશા તજો દુઃખદાયી રે ॥ ચેતન ૦ ॥ ૧ ॥

લોભે લાલચ જાસ ઘણી, પરિણતિ નીચી તાસ તણી,

લટપટ કરે બહુ લોક ભણી રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૨ ॥

લોભી દેશ વિદેશ ભમે, ધન કારણ નિજ દેહ દમે,

તડકા ટાઢનાં દુઃખ ખમે રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૩ ॥

લોભે પુત્ર પિતા ઝગડે, લોભે નરપતિ રહે વગડે,

લોભે બંધવ જોર લડે રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૪ ॥

હાર હાથી લોભે લીનો, કોણિકે સંગર^૧ બહુ કીનો,

માતામહને દુઃખ દીનો રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૫ ॥

લોભારંભે બહુ નડયા, કાલાદિક નરકે પડયા,

નિરયાવલિ પાઠે ચડયા રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૬ ॥

લોભ તજી સંવર કરજો, ગુરુપદ પદને અનુસરજો,

રૂપવિજય પદને વરજો ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૭ ॥

૧. યુદ્ધ

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં શ્રીમતે શ્રી નિરયાવલિ ઉપાંગ સૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

નવમ
શ્રી કપ્પવડંસિયા ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૨૦

॥ દુહો ॥

કપ્પવડંસિયા સૂત્રમાં, જે ભાખ્યા અણગાર ॥
તસ પદ પદ્મ વંદન કરું, દિવસમાંહે સો વાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ નવમી ॥ સખી પડવા તે પહેલી જાણો રે-એ દેશી ॥

શાસનપતિ વીર જિજ્ઞાંદ રે, સુણી દેશના મન આણંદ રે,
લહ્યા ચારિત્ર ગુણ મકરંદ ॥ વાલા હો, સાંભળો જિન વાણી રે,
આગમ અનુભવ રસ ખાણી ॥ વા. આ. ॥ ૧ ॥

શ્રેણિકસુત કાલકુમાર રે, પમુહા દશ મહા જુઝાર રે,
નંદન તેહના દશ સાર ॥ વા. આ. ॥ ૨ ॥

પદ્માદિક દશ ગુણ ભરિયા રે, સંયમ રમણીને વરિયા રે,
ભવસાયર પાર ઉતરિયા ॥ વા. આ. ॥ ૩ ॥

જેણે માયા મમતા છોડી રે, એ તો સંયમ રથના ધોરી રે,
વરશે શિવસુંદરી ગોરી ॥ વા. આ. ॥ ૪ ॥

નાક^૧ નવમ અગ્યારમો છંડી રે, દશ દેવલોકે રઢ મંડી રે,
થયા સુરવર પાપને ખંડી ॥ વા. આ. ॥ ૫ ॥

વિદેહે પરમ પદ વરશે રે, એ સૂત્રને જે અનુસરશે રે,
તે ભવસાગરને તરશે ॥ વા. આ. ॥ ૬ ॥

શ્રી પદ્મવિજય ગુરુરાયા રે, સેવાથી આગમ પાયા રે,
કવિ રૂપવિજય ગુણ ગાયા ॥ વા. આ. ॥ ૭ ॥

૧. દેવલોક

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાનદિકં - શ્રીમતે શ્રી કપ્પવડંસિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દશમ
શ્રી પુષ્કિયા ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૨૧

॥ દુહો ॥

પુષ્કિયા સૂત્રની પૂજના, કરજો પંચ પ્રકાર ॥

જૈનાગમની પૂજના, શિવસુખ ફળ દાતાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ દશમી ॥

બાયકે બાયકે પૂણી આપે, વહુ ચૂલામાં ચાંપે રે, મોરી સહી રે સમાણી-એ દેશી ॥

જિનવર શ્રી મહાવીરને વંદી, સુરિયાભ પરે આણંદી રે સમકિત ગુણધારી ॥

જિન ઉત્તમ મુખપદ્મની વાણી, સાંભળી હિયડે હરખાણી રે ॥ સમ૦ ॥ ૧ ॥

સોહમ દેવલોકની વસનારી, બહુપુત્રિકા દેવી સારી રે ॥ સમ૦ ॥

બત્રીશબદ્ધ નાટક મંડાણ, કરે જિનગુણને બહુમાન રે ॥ સમ૦ ॥ ૨ ॥

દેવકુમર કુમરી તિહાં નાચે, જિન મુખડું જોઈ જોઈ માચે રે ॥ સમ૦ ॥

નાચે ઠમક ઠમક પદ ધરતી, તત થેઈ થેઈ નાટક કરતી રે ॥ સમ૦ ॥ ૩ ॥

તાલ કંસાલ મુરજ ડફ વીણા, સારંગીના સ્વર ઝીણા રે ॥ સમ૦ ॥

ભેરી શ્રીમંડલ શરણાઈ, સ્વરમાં જિનવર ગુણ ગાઈ રે ॥ સમ૦ ॥ ૪ ॥

સમકિત કરણી ભવજળ તરણી, શિવમંદિર નિસરણી રે ॥ સમ૦ ॥

બહુપુત્રિયા દેવી ભવ તરશે, ત્રીજે ભવે શિવસુખ વરશે રે ॥ સમ૦ ॥ ૫ ॥

પુષ્કિયા સૂત્રનાં દશ અજઝયણાં, એ તો શ્રી જિનરાજના વચણાં રે ॥ સમ૦ ॥

પૂજે ભાવે જે નરનારી, તે રૂપવિજય પદ ધારી રે ॥ સમ૦ ॥ ૬ ॥

ૐ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક - શ્રીમતે શ્રી પુષ્કિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

એકાદશ
શ્રી પુષ્કયૂલિયા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૨૨
॥ દુહો ॥

પુષ્કયૂલિયા સૂત્રમાં, શ્રી ધૃતિ કીર્તિ બુદ્ધિ ॥

દશ દેવી જિન ભકિતથી, લગતે ભવે લહે સિદ્ધિ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ અગીયારમી ॥

ખતરાં દૂર કરના, ધ્યાન શાંતિજીકા ધરના-એ દેશી ॥

જિન પૂજા ભવતરણી, પૂજા ભવતરણી, શિવમંદિર નિસરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

જલ ચંદન કુસુમાવલી ધરણી, ધૂપ દીપતતિ કરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૧ ॥

અક્ષત નૈવેદ્ય ફલસેં વરણી, ભવસાયર ઉતરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

સમકિત ધારીકું આચરણી, કુમતિકું રવિ ભરણી^૧ ॥ પૂજા ૦ ॥ ૨ ॥

સિરી હિરી ધૃતિ દેવી આચરણી, અવિધિ દોષ નીઝરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

બત્રીસબદ્ધ નાટકની કરણી, કરી શિવ લાડીવરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૩ ॥

અવિધિ આશાતના દોષની ખરણી, સંવર નૃપની ધરણી^૨ ॥ પૂજા ૦ ॥

ભાવ થકી નિત્ય નિત્ય આચરણી, ચઉપંચમગુણ ઠરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૪ ॥

કાઉસ્સગ્ગઘ્યાને મુનિકું વરણી, પાપ સંતાપકી હરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય મુખ વરણી, રૂપવિજય સુખ કરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૫ ॥

૧. ભરણીનક્ષત્રનો સૂર્ય આંખ ન મંડાય તેવો હોય છે.

૨. ગૃહિણી.

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોરહેદાયા,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકા- શ્રીમતે શ્રી પુષ્કયૂલિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દ્વાદશ

॥ શ્રી વહ્નિદશા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ॥ ૨૩

॥ દુહો ॥

ચારિત્ર નિરતિચાર જે, પાળે નિર્મળ મન્ન ॥
નિષઘાદિક મુનિવર પરે, સરવારથ ઉપપન્ન ॥ ૧ ॥
વહ્નિદશામાં વરણાવ્યા, નિષઘાદિક મુનિ બાર ॥
કરજોડી તેહને સદા, વંદુ વાર હજાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ બારમી ॥ વંદો વીર જિનેશ્વર રાયા-એ દેશી

પૂજો રે ભવિયા જિન સુખદાયી, જે અકોહી અમાયી રે ॥
અવિનાશી અકલંક મનોહર, તિન ભુવન ઠકુરાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૧ ॥

નેમિ જિનેશ્વર વચન અમૃત રસ, પીવા બુદ્ધિ ઠરાઈ રે ॥
નિષઘ કુમારાદિક મુનિ દ્વાદશ, લિયે સંયમ લય લાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૨ ॥
અગિયાર અંગ સુરંગ ભણીને, ચરણ કરણ થિર ઠાઈ રે ॥
સરવારથ-સિદ્ધે થયા સુરવર, લવસત્તમિયા જાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૩ ॥

બાર અજઝયણે વહ્નિદશામે, કહે સોહમ સુખદાયી રે ॥
એ આગમને પૂજો ધ્યાવો, ગાવો હરખ ભરાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૪ ॥

સત્ય કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ, પદ્મવિજય ગુરુ પાયી રે ॥
અનુભવ યોગે રૂપવિજય ગણિ, આગમ પૂજા ગાયી રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૫ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વહ્નિદશા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

॥ दश पयत्रा पूजा ॥
प्रथम श्री यउसरण पयत्रा सूत्र पूजा २४

॥ दुहो ॥

श्रुतधर वीर जिहंढना, यउद सहस अणगार ॥

प्रत्येक बुद्ध तेहो रय्या, पयत्रा यउद हजार ॥ १ ॥

संप्रति पण वरते घणा, पण दशनो पउघोष

ते आगमने पूजतो, करे पुण्यनो पोष ॥ २ ॥

॥ दाण पहेली ॥ जगज्जवन जगवालहो-अे देशी ॥

यारित्र शुद्ध आराधना, सामायिकधी थाय लाल रे ॥

सावध योगने छांडतां, पातक दूर पलाय लाल रे ॥ या. ॥ १ ॥

दर्शनायारनी शुद्धता, यउवीसथे थाय लाल रे ॥

गुण गातां जिनराजना, समकित दूषण जाय लाल रे ॥ या. ॥ २ ॥

ज्ञान दर्शन यारित्रना, आराधक गुरुराय लाल रे ॥

द्वादशघा वंदन करी, पूजजे श्री गुरुराय लाल रे ॥ या. ॥ ३ ॥

अतिकम व्यतिकम प्रततणां, दर्शन यरणे नाण लाल रे ॥

तेहनां दूषण छंडिये, पडिक्कमणुं ते जाण लाल रे ॥ या. ॥ ४ ॥

प्रण रुजे जेम पडिअे, तिम काउसग्गे दोष लाल रे ॥

पडिक्कमतां ङाकी रह्या, करीजे तेहनी शोष लाल रे ॥ या. ॥ ५ ॥

गुण धारण करवा लणी, करजे दश पय्यङ्गुणा लाल रे ॥

वीर्यायार विशुद्धता, करी सघले सुहजाण लाल रे ॥ या. ॥ ६ ॥

यउशरणे जिनराजनी, पूजना करशे जेह लाल रे ॥

जिन उत्तम पद पन्ननी, रुपविजय लहे तेह लाल रे ॥ या. ॥ ७ ॥

ओं ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म-जरा मृत्युनिवारणाय, अज्ञानोच्छेदकाय,
श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं - श्रीमते श्री यउसरण पयत्रासूत्राय वासुकेपादिकं य यजामहे स्वाहा ॥

દ્વિતીય

શ્રી આઉર પચ્ચક્ષ્માણ પયત્રા સૂત્ર પૂજા રપ

॥ દુહો ॥

રાગ દ્વેષને છેદજે, ભેદજે આઠે કર્મ ॥

સ્નાતક પદને અનુસરી, ભજજે શાશ્વત શર્મ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

॥ ઈડર આંબા આંબલી રે, ઈડર દાડિમ દ્રાખ-એ દેશી ॥

દેશવિરતિ ગુણઠાણમેં રે, વરતે શ્રાવક જેહ ॥

આણંદાદિકની પરે રે, તજે મિથ્યાત્વને તેહ ॥ ૧ ॥

સુગુણ નર, પૂજો શ્રી જિનદેવ - એ આંકણી ॥

બારે વ્રતના પરિહરે રે, પ્રત્યેકે અતિયાર ॥

કરમાદાન પત્રર તજી રે, સમકિતના પંચ છાર ॥ સુ. ॥ ૨ ॥

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના રે, તપ વીરજના જેહ ॥

અતિયાર અલગા કરી રે, ભજ જિનવર ગુણગેહ ॥ સુ. ॥ ૩ ॥

પારંગત પદ પૂજ્યે રે, તજી ત્રેસઠ^૧ દુર્ધ્યાન ॥

ઈન્દ્રિય કષાયને ઝીપીને રે, પામે સમકિતજ્ઞાન ॥ સુ. ॥ ૪ ॥

આઉર પચ્ચક્ષ્માણ સૂત્રની રે, કરે આરાધના જેહ ॥

ત્રીજે ભવે શિવ સંપદા રે, નિશ્ચય પામે તેહ ॥ સુ. ॥ ૫ ॥

તેણે એ સૂત્રની પૂજના રે, કરજો ધરી સુહ ઝાણ ॥

રૂપવિજય કહે પામજો રે, શાશ્વત સુખ નિર્વાણ ॥ સુ. ॥ ૬ ॥

૧. ૬૩ દુર્ધ્યાન અજ્ઞાન, અનાચાર વગેરે આઉર પચ્ચક્ષ્માણ સૂત્રમાં વર્ણવ્યા છે.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં-શ્રીમતે આઉર પચ્ચક્ષ્માણ પયત્રાસૂત્રાય વાસવેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય

શ્રી મહાપર્યક્ષખાણ પચન્ના સૂત્ર પૂજા ૨૬

॥ દુહા ॥

મહાપર્યક્ષખાણ પચન્નમાં, પંડિત વીરજવંત ॥

અનશન શુદ્ધ આરાધતાં, હોય મુનિ શિવવધૂકંત ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥

આવો હરિ લાસરીયા વાલા-એ દેશી ॥

પૂજા જિનરાજતણી કરીએ, ચોરાશી આશાતના હરીયે,
જુગતિથી અષ્ટ દ્રવ્ય ધરીયે ॥ પૂજા. ॥ ૧ ॥

આણા શ્રી જિનવરની કરિયે, મિથ્યા શ્રુત દૂરે પરિહરિયે,
જિનાગમ પૂજા અનુસરિયે ॥ પૂજા. ॥ ૨ ॥

દર્શન જ્ઞાન ચરણ જેહ, સંયમ તપ સંવર ગેહ,
કહી જિન ભાવપૂજા એહ ॥ પૂજા. ॥ ૩ ॥

મુનીશ્વર તેહના અધિકારી, નિયાણા નંદના^૧ પરિહારી,
નમો નમો સંયમ ગુણધારી ॥ પૂજા. ॥ ૪ ॥

સંવરમેં મન જાસ રમે, ક્રોધ દાવાનલ તાસ શમે,
તેહને અણસણ તીન^૨ ગમે ॥ પૂજા. ॥ ૫ ॥

પંચપરમેષ્ટિની પૂજા, જે કરે તસ પાતક ધૂજયાં,
કર્મ અરિ સાથે તે જૂઝયા ॥ પૂજા. ॥ ૬ ॥

જિન ઉત્તમ પૂજન કરિએ, તસ પદ પદને અનુસરિયે,
રૂપવિજય શિવપદ વરીયે ॥ પૂજા. ॥ ૭ ॥

૧. નવ, ૨. ભત્તપરિણા, ઈંચિની, પાદપોપગમન.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક-શ્રીમતે શ્રી મહાપર્યક્ષખાણ પચન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ
શ્રી ભક્તપરિણા પચન્ના સૂત્ર પૂજા ૨૭

॥ દુહા ॥

જિન આજ્ઞા આરાધતાં, તપ જપ કિરિયા જેહ ॥

ભક્તપરિણા સૂત્રમાં, કહ્યું શિવપદ લહે તેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ ચોથી ॥

મોહનગારા રાજ રૂડા, મહારા સાંભળ સહુણા સુડા-એ દેશી ॥

ત્રિકરણ યોગ સમારીનેછ, આલોઈ અતિચાર ॥

સંવર જોગે સંવરીછ, કરી શુચિ તન મન સાર કે

મોહનગારા રાજ વંદો, જિનરાજ પરમ સુખકંદો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥

કૃષ્ણનાગ મહામંત્રથીછ, પામે ઉપશમ જેમ ॥

જિનપૂજા પ્રહ્લાધાનથીછ, મન ઉપશમ લહે તેમ કે ॥ મો. ॥ ૨ ॥

કામ સ્નેહ ને દિહિનાછ, નવલા છંડી રાગ ॥

ધર્મરાગ વાસિત મને છ, પામે ભવજળ તાગ કે ॥ મો. ॥ ૩ ॥

સમકિત નિર્મલ કારણેછ, જિનપૂજા નિરધાર ॥

નાગકેતુ પરે જે કરે છ, તે લહે ભવજળ પાર કે ॥ મો. ॥ ૪ ॥

અરિહંત સિદ્ધ ને ચૈત્યનીછ, પ્રવચન સૂરિ સાધ ॥

ષટપદ પૂજા ભાવથીછ, તર સંસાર અગાધ કે ॥ મો. ॥ ૫ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય મુખે છ, ભક્તપદમ્નુ સાર ॥

સાંભળીને જે પૂજશે છ, તસ ચિદૂપ અપાર કે ॥ મો. ॥ ૬ ॥

ઓં શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જહ્વાલિક-શ્રીમતે શ્રી ભક્તપરિણા પચન્નાસૂત્રાય વાસુદેવાયિક ય પજામહે સ્વાહા ॥

પંચમ
શ્રી તંદુલવેયાલીપયન્ના સૂત્ર પૂજારત

॥ દુહા ॥

જન્મ જરા મરણો કરી, ભમિયો જીવ સંસાર ॥

ક્રિમલિક જોગે નરભવ લલ્હો, તો કર ધર્મ ઉદાર ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ પાંચમી ॥

શીતલ જિન સહજાનંદી-એ દેશી ॥

શ્રી જિનવર જગદાધાર, અડ પ્રાતિહારજ સાર

ચઉવિધ સુર સેવાકાર, એક કોડી જઘન્ય વિચાર

ભવિકજન પૂજ્યે જિનરાજા,

જિમ લહિયે શિવસુખ તાજા ॥ ભ. ॥ એ આંકણી ॥ ॥ ૧ ॥

પંચવરણી કુસુમની માલ, જિમ કંઠે ઠવો સુરસાલ

ગુણ ગાવો ભાવ વિશાલ, શિવરમણી વરો તત્કાલ ॥ ભ. ॥ ૨ ॥

અશુચિ પુદ્ગલથી ભરીયો, દેહ ઔદારિક દુઃખ દરિયો ॥

નરભવ શુચિપદ અનુસરિયો, જિનભક્તિ કરી ભવ તરિયો ॥ ભ. ॥ ૩ ॥

જિનવર પૂજા પ્રભાવે, દુઃખ દોહગ ઉદય ન આવે,

જિનવર પદવી ભલી પાવે, તસ સુરવધૂ મળી ગુણ ગાવે. ॥ ભ. ॥ ૪ ॥

તંદુલવિયાલી મઝાર, કલ્હો ગર્ભ તણો અધિકાર,

તે સાંભળી ધર્મ વિચાર, કરી પામો ભવજળ પાર ॥ ભ. ॥ ૫ ॥

જિનવર મુખ પદ્મની વાણી, સાંભળી વરો શિવ પટરાણી,

જિમ દુઃખ દોહગ હોય હાણી, લહે રૂપવિજય સુખખાણી. ॥ ભ. ॥ ૬ ॥

ઓ શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક- શ્રીમતે શ્રી તંદુલવેયાલીપયન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિક ચ પજામહે સ્વાહા ॥

શ્રી ગણિવિજ્ઞા પયન્ના સૂત્ર પૂજા ૨૯

॥ દુહો ॥

તિથિ વાર કરણે ભલું, શુભ મુહૂર્ત લઈ જેહ ॥

સાધે ધર્મ સોહામણો, નિશ્ચય ફલ લહે તેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઠ્ઠી ॥

અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી-એ દેશી ॥

સમકિતધારી રે નરનારી મળી, અવિધિ દોષ સવિ ટાળી રે

જિનવર પૂજા રે જુકિત થકી કરો, આગમ રીત સંભાળી રે ॥ ૧ ॥

શ્રી જિન પૂજો રે ભાવે ભવિજન ॥ એ આંકણી ॥

અંગ ચડાવો રે કેશર કુસુમને, કસ્તૂરીને બરાસો રે ॥

રતન જડિત સુંદર આભૂષણે, પૂજો મનને ઉલ્લાસો રે ॥ શ્રી. ॥ ૨ ॥

ધૂપ દીપ નેવેદ્ય ને ફલ ઠવો, જિન આગળ ઘરી રાગ રે ॥

વીર્ય ઉલ્લાસે રે નિત્ય પૂજા કરે, તે પામે ભવ તાગ રે ॥ શ્રી. ॥ ૩ ॥

જિનગુણ સ્તુતિ કરતાં મન નિર્મલું, તેહિ જ શિવસુખ મૂલ રે ॥

સંવર વાધે રે સાધે સિદ્ધિને, લહે શિવસુખ અનુકૂળ રે ॥ શ્રી. ॥ ૪ ॥

ગણિવિજ્ઞા સૂત્રે મન ધિર કરી, આરાધો નરનારી રે ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને પૂજતાં, લહો ચિદ્દૃશ્ય ઉદાર રે ॥ શ્રી. ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિક-શ્રીમતે શ્રી ગણિવિજ્ઞા પયન્નાસૂત્રાય વાસલોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

સમમ
શ્રી ચંદાવિજય પયન્ના સૂત્ર પૂજા ૩૦

॥ દુહો ॥

કેવળનાણ દર્શનધરા, ત્રણ જગત શિરતાજ ॥

લોકાલોક પ્રકાશકર, નમો સકલ જિનરાજ ॥૧॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥

કાંઈ બનડી રે કાજે બનડો અડ રહ્યો વારૂજી - એ દેશી ॥

જિનવર પૂજો જયકારી, જે ત્રણ ભુવન ઉપકારી રે ॥

દિલડો અડ રહ્યો વારૂજી ॥

ત્રણ નિસિહી પ્રદક્ષિણા સારી, કરી ત્રણ પ્રણામ વિચારી રે

દિલડો અડ રહ્યો વારૂજી, જિનરાજ ભક્તિને કાજે ॥ દિ. ॥ ૧ ॥

તિવિહા પૂજા હિતકારી, ત્રણ ભાવ અવસ્થા પ્યારી ॥ દિ. ॥

ત્રિદિશિ નિરખણ પરિહારી, જિન સનમુખ અંબક^૧ ધારી રે ॥ દિ. ॥ ૨ ॥

પય ભૂમિ તિહાં પ્રમાર્જ, જિન પૂજા કરજે તાજી રે ॥ દિ. ॥

આલંબન ત્રણ વિચારી, કરી મુદ્રાત્રિક મનોહારી રે ॥ દિ. ॥ ૩ ॥

ઈન્દ્રિય ચંચળતા છારી, પ્રણિધાન સમર ત્રણ ધારી રે ॥ દિ. ॥

નાણ દંસણ ચરણ વિચારી, કરો જિનપૂજા મનોહારી રે ॥ દિ. ॥ ૪ ॥

ચંદાવિજય શ્રુતધારી, અણગારની જાઉં બલિહારી રે ॥ દિ. ॥

શ્રી જિન ઉત્તમ દિલધારી, લહો રૂપવિજય નરનારી રે ॥ દિ. ॥ ૫ ॥

૧. નેત્ર

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરસય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાપિક્-શ્રીમતે શ્રી ચંદાવિજય પયન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ
શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયના પૂજા ૩૧

॥ દુહી ॥

ચઉવિહ દેવ નિકાયાના, ઈંદ્ર વૃંદ નમે જાસ ॥

તે જિનરાજને પૂજતાં, પાપ તાપ હોય નાશ ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ આઠમી ॥

ગુણશીલ વનમાં દેશના કાંઈ, ભાષે સોહમ સ્વામી રે... એ દેશી ॥

સુરપતિ સઘળા નિજ નિજ પરિકર, સાથે સુરગિરિ શૂંગ રે ॥

શ્રી જિનરાજની પૂજા કરવા, આવે અતિ ઉછરંગ ॥ ૧ ॥

સુરપતિ રસિયા રે, જિનરાજ પૂજા નવરંગ કરે ઉલ્લસિયા રે, એ આંકણી -
પંચ રૂપ કરી હરિ જિનઘરથી, ઘરતો વિનય અમંદ રે;

સુરવર સાથે જિન ગ્રહી હાથે, આવે મેરુ ગિરીંદ ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૨ ॥

ઔષધિ મિશ્રિત તીરથ જળથી, કળશા ભરી મનોહાર રે;

પારંગતનું અંગ પખાળી, કરે આતમ નિસ્તાર ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૩ ॥

બાવના ચંદને જિન તનુ ચરચી, પહેરાવે ફૂલમાળા રે;

સુરબાળા જિનવર ગુણ માળા, ગાવે રંગ રસાળા ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૪ ॥

તિણવિધ ભાવિક શ્રાવક ભક્તે, પૂજે પ્રભુપદ પદ્મ રે;

રૂપવિજય પ્રભુ ધ્યાન પસાયે, લહે શાશ્વત શિવસધ;

સુરપતિ રસિયા રે, જિનરાજ પૂજા નવરંગ કરે ઉલ્લસિયારે ॥ જિ૦ ॥ ૫ ॥

ઓં શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયનાસુત્રાય વાસકૈપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

નવમ
શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના પૂજા ૩૨
॥ દુહો ॥

સાધન સાથે સિદ્ધિનાં, સાવધાનપણે સાર ॥
તે મુનિવર આરાધના, કરી પામે ભવપાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ નવમી ॥

અનેહાં રે ગોકુલ ગામને ગોંદરે... એ દેશી ॥

અનેહાં રે સિદ્ધ નિરંજન પૂજતાં રે, પાતક દૂર પલાય;
પૂજક પૂજ્યની પૂજના રે, કરતાં પૂજ્ય તે થાય ॥ સિદ્ધ ० ॥ ૧ ॥
અનેહાં રે દંસણ નાણ ચરણતણી રે, હોય આરાહણ ખાસ;
શ્રી જિનરાજ પૂજા થકી રે, ચિર સંચિત અઘનાશ ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૨ ॥
અનેહાં રે સાધન જોગથી સંપજે રે, સાધ્યપણું નિરધાર;
ધ્યાતા ધ્યેયના ધ્યાનથી રે, ધ્યેય હોયે જગસાર ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૩ ॥
અનેહાં રે તિવિહા પૂજા એ પૂજ્યની રે, કરતાં જિનપદ થાય;
તિવિહ અવંચક જોગથી રે, ભાવ પૂજાશું ઠહરાય ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૪ ॥
અનેહાં રે જિન ઉત્તમપદ પદની રે, પૂજના કરશે જેહ;
રૂપવિજય પદ સંપદા રે, અવિચળ લહેશે તેહ ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૫ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાનદિકં-શ્રીમતે શ્રી મરણસમાધિ પયન્નાસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દશમ
શ્રી સંઘાર પયત્રા પૂજા ૩૩

॥ દુહા ॥

ભાવ તીરથ આધાર છે, જંગમ તીરથ સાર ॥

થાવર તીર્થ અસંખ્યમાં, મુખ્ય શત્રુંજય ગિરનાર ॥ ૧ ॥

પાદપોષ અણસણ કરી સિદ્ધિ લલ્લા જિન સર્વ ॥

તે જિનવરની પૂજના, કરીએ મૂકી ગર્વ ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ દશમી ॥ ગોકુળ મથુરાં રે વાલા... એ દેશી ॥

ત્રિશલા નંદન રે દેહે, રચિયે પૂજા અધિકે નેહે ॥

નવ નવ ભાંતે રે કરિયે, જિમ ભવસાયર હેલે તરિયે ॥ ૧ ॥

ચેતન પ્યારા રે મહારા, જિનપૂજા કરી લહો ભવપારા ॥

॥ ચેતન૦ ॥ એ આંકણી ॥

નવણ કરો રે મનરંગે, ચરચો કેસર પ્રભુ નવ અંગે ॥

ફૂલની ફુટડી રે માળા, કંઠે ઠવો પંચરંગ રસાળા ॥ ચેતન૦ ॥ ૨ ॥

ધૂપ દીપ રે મનોહાર, અક્ષત નૈવેદ્ય ફળ સુરસાળ ॥

જિનવર જગ રે શણગાર, ગાવો ગીત જ્ઞાન મનોહાર ॥ ચેતન૦ ॥ ૩ ॥

દરિસણ ચરણ ને નાણ, તપ એ ચઉહા પૂજા જાણ ॥

આરાધક તે રે કહીયે, પૂજા દ્વાદશ ભેદે લહિયે ॥ ચેતન૦ ॥ ૪ ॥

પાદપોષ પદ રે ધારી, વરિયા જિન ઉત્તમ શિવનારી ॥

તસ પદ પદને રે વંદો, રૂપવિજય પદ લહી આણંદો ॥ ચેતન૦ ॥ ૫ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક-શ્રીમતે શ્રી સંઘાર પયત્રાસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ श्री छ छेदसूत्र पूजा ॥
॥ प्रथम श्री दशाश्रुतस्कंध छेदसूत्र पूजा ॥ ३४

॥ दुःख ॥

षड्भ्रत पालक मुनि ताशा, ભાખ્યા ષટ્ શ્રુત જેહ ॥

છેદ સૂત્ર તે જાણિયે, ઘરિયે તેહશું નેહ ॥ ૧ ॥

શ્રુત શ્રુતપદ દાયકતણી, પૂજા વિવિધ પ્રકાર ॥

કરતા જિનપદ પામિયે, સકલ જંતુ હિતકાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥

હરખી હરખીજી, હું તો હરખી રે નીરખીજી... એ દેશી ॥

જિનવરની જિનવરની, પૂજા કીજે લાલ જિનવરની ॥

શિવમંદિર નિસરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ એ આંકણી ॥

નામ ગોત્ર જિનવરનાં કાને, સુણતાં પાપ પલાય ॥

તે જિનવરની ભાવે પૂજા, કરતાં શિવસુખ થાય ॥ પૂજા ૦ ॥ ૧ ॥

જિન આણા રંગી ગુણી સંગી, આંગી જેહ રચાવે ॥

સકલ વિભાવ અભાવ કરીને, જિનવર લીલા પાવે ॥ પૂજા ૦ ॥ ૨ ॥

શ્રેણિકરાયે વીર જિણંદની, ભકિત કરી બહુ માને ॥

તીર્થકર પદ નિર્મળ બાંધ્યું, જિનપૂજા પ્રણિધાને ॥ પૂજા ૦ ॥ ૩ ॥

નમનાભિગમન વંદન કરણી, થય થુઈ મંગલ સાર ॥

ભાવ સ્થાપના જિનને કરતાં, લહીએ ભવજલ પાર ॥ પૂજા ૦ ॥ ૪ ॥

દશા સૂત્રનાં દશ અજઝયણાં, ગુરુ મુખ પદ્મથી જાણી ॥

રૂપવિજય કહે સંયમ સાધો, વરવા શિવ પટરાણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૫ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી બૃહત્કલ્પસૂત્ર પૂજા ૩૫

॥ દુહો ॥

બૃહત્કલ્પમાં ભાખિયા, મુનિવરના આચાર ॥

કલ્પાકલ્પ વિભાગથી, શ્રી જિનવરે નિરધાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

ના કરીયેજી નેડો ના કરીયેજી, નિગુણાશું રે નેડો ના કરીએ એ... દેશી ॥

નિત્ય કરિયેજી પૂજા નિત્ય કરિયેજી, વિધિયોગે રે પૂજા નિત્ય કરિયે ॥

ભવસાયર જિમ ઝટ તરિયેજી ॥ વિધિં ॥ એ આંકણી ॥

તદ્ગતચિત્ત સમય અનુસારે, ભાવ ભકિત મન અનુસરિયેજી ॥વિધિં ॥

સંવર યોગમાં ચિત્ત લગાઈ, ષટ્ પલિમંથ^૧ દૂરે કરિયેજી ॥ વિધિં ॥ ૧ ॥

સંયમનો પલિમંથ કુકુર્ષતા, મુખરપણું દૂરે કરિએજી ॥ વિધિં ॥

સત્ય વચન પલિમંથ મુખરતા, તજી સંયમ રમણી વરિયેજી ॥વિધિં ॥ ૨ ॥

પક્ષુલોલ ઈરજા પલિમંથુ, મુનિજન નિત નિત પરિહરીએજી ॥વિધિં ॥

તેતિણિક એષણા પલિમંથુ, સત્ય વચન પ્રત વિખરિયેજી ॥વિધિં ॥ ૩ ॥

ઽચ્છાલોલ મુત્તિ પલિમંથુ, મુનિવર મન નહિ આચરિયેજી ॥ વિધિં ॥

ભેજજા^૨ નિયાણ મોક્ષ પલિમંથુ, તજી જિન આજ્ઞા શિર ધરિએજી ॥વિધિં ॥ ૪ ॥

જૈન આજ્ઞાધારી મહામાહણ, ભવસાયર હેલે તરિયેજી ॥ વિધિં ॥

વ્ય પૂજા આરાધક શ્રાવક, ભાવિક સુરપદ અનુસરિએજી ॥વિધિં ॥ ૫ ॥

જૈન ઉત્તમ પદ પદ્મ પૂજનથી, નવયૌવન શિવવહુ વરિયેજી ॥ વિધિં ॥

હત્કલ્પ આચરણ^૩ કરતાં, રૂપવિજય ભવજળ તરીયેજી ॥ વિધિં ॥ ૬ ॥

. વિઘ્ન ૨. લોભ ૩. આરાધન-પાઠાંતર

ઓ ઠ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક - શ્રીમતે શ્રી બૃહત્કલ્પસૂત્રાય વાસકોપાદિક ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

તૃતીય
શ્રી વ્યવહાર છેદસૂત્ર પૂજા ૩૬

॥ દુહા ॥

વ્યવહાર સૂત્રમાં ભાખિયા, વ્યવહાર પંચ પ્રકાર ॥

ગણધરને શ્રી જિનવરે, વરવા શિવવહુ સાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ સંભવજિન અવધારીએ... એ દેશી ॥

વિધિપૂર્વક જિનરાજની, પૂજા કરી શુભ ચિત્ત સલુણે ॥

આપશક્તિ અનુસારથી, ત્રણ્ય ટંક સુપવિત્ત, સલુણે ॥ વિધિ ૦ ॥ ૧ ॥

સુરભિ દુગ્ધ ઘટે કરી, કરે અભિષેક જે સાર - સલુણે ॥

તે સુર સુખ ઉજજવલ લહી, વરે શિવસુખ નિરધાર, સલુણે ॥ વિધિ ૦ ॥ ૨ ॥

દધિ ઘૃત કુંભ ભરી ભરી, પૂજે જે નરનારી સલુણે ॥

તાવિષ^૧ સુખ તાજાં લહી, પામે ભવજળ પાર, સલુણે ॥ વિધિ ૦ ॥ ૩ ॥

આગમ શ્વૃત આણા ભલી, ધારણા જીત એ પંચ, સલુણે ॥

જે જે કાળે જે હોયે, તે સેવે ગત ખંચ, સલુણે ॥ વિધિ ૦ ॥ ૪ ॥

વ્યવહાર જીત છે સંપ્રતિ, તિણ વિધિ જે કરે કાજ, સલુણે ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની, વાણીયે ચિદ્દૃષ્ટ રાજ, સલુણે ॥ વિધિ ૦ ॥ ૫ ॥

૧. સુર

ૐ શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વ્યવહારસૂત્રાય વાસુદેવાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ
શ્રી જીતકલ્પ છંદસૂત્ર પૂજા ૩૭

॥ દુહો ॥

જીતકલ્પ સૂત્રે કહ્યો, આલોચણ અધિકાર ॥

શ્રી જિનરાજે જીવનો, કરવા ભવ નિસ્તાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥

નંદ સલુણા નંદના રે લોલ, તુમે મને નાંખી ફંદમાં રે લોલ - એ દેશી ॥

શ્રી જિનરાજ પૂજા કરો રે લોલ, પ્રાયશ્ચિત્ત સવિ પરિહરો રે લોલ ॥

વિનય કરીને ધ્યાઈયે રે લોલ, મધુર સ્વરે ગુણ ગાઈયે રે લોલ ॥ ૧ ॥

આણાયે કરણી કરે રે લોલ, તે પ્રાણી ભવજળ તરે રે લોલ ॥

અવિધિ દોષને છંડિયે રે લોલ, વિધિયોગે સ્થિર મંડિયે રે લોલ ॥ ૨ ॥

દોષ તજી નિજ દેહથી રે લોલ, આલોચણ^૧ કરી નેહથી રે લોલ ॥

પડિકકમણે^૨ અઘ વારિયે રે લોલ, મીસ^૩ વિવેગ^૪ મન ધારિયે રે લોલ ॥ ૩ ॥

કાઉસ્સગ્ગે^૫ અઘ ટાળિયે રે લોલ, તપ^૬ કરી પાતક ગાળિયે રે લોલ ॥

છેદ^૭ તથા મૂલ^૮ જાણિયે રે લોલ, અણવહ્નિયપદ^૯ માણિયે રે લોલ ॥ ૪ ॥

પારંચિત^{૧૦} દશમો વળી રે લોલ, કહે જિન ગણધર કેવળી રે લોલ ॥

જિનઆણા પૂજા દયા રે લોલ, કરી ઉત્તમ શિવપદ ગયા રે લોલ ॥ ૫ ॥

જીતકલ્પ જે જાણશે રે લોલ, તે હઠવાદ ન તાણશે રે લોલ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય કહી રે લોલ, વાણી રૂપવિજય લહી રે લોલ ॥ ૬ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી જીતકલ્પસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

પંચમ
શ્રી લઘુનિશીથ સૂત્ર પૂજા ૩૮

॥ દુહો ॥

લઘુ નિશીથમાં સાધુનો, ઉત્તમ કલ્પો આચાર ॥

ધન્ય તેહ અણગારને, જે ધરે નિરતિચાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ પાંચમી ॥

આવો હરિ લાસરિયા વાલા.... એ દેશી ॥

જગદ્ગુરુ જિનવર જયકારી, સેવો તુમે ભાવે નરનારી ॥

આસાયણ ચોરાશી વારી ॥ જગ૦ ॥ ૧ ॥

જલ ચંદન કુસુમે કરિયે, ધૂપ દીપ અક્ષત ધરિયે ॥

નૈવેદ્ય ફળ આગળ કરિયે ॥ જગ૦ ॥ ૨ ॥

ધય ધુઈ ભાવ પૂજા સારી, નાટક ગીતથી મનોહારી ॥

ત્રિધા શુદ્ધિ કરે હિતકારી ॥ જગ૦ ॥ ૩ ॥

ભાવથી ભવ્ય^૧ પૂજા કરશે, તે ભવસાયરને તરશે ॥

સરસ શિવસુંદરીને વરશે ॥ જગ૦ ॥ ૪ ॥

વીશ ઉદ્દેશાથી સાર, સૂત્ર નિશીથ છે મનોહાર ॥

ભણી લહો રૂપવિજય પાર ॥ જગ૦ ॥ ૫ ॥

૧. દ્રવ્ય પાઠાંતર.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી લઘુનિશીથસૂત્રાય વાસવોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૫૪
શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર પૂજા ૩૯

॥ દુહો ॥

મહાનિશીથ સિદ્ધાંતમાં, મુનિમારગ નિરધાર ॥

વીર જિહ્વાદ વખાણિયો, પૂજું તે શ્રુત સાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઠ્ઠી ॥

મુજરો લ્યોને ઝાલિમ જાટણી રે... એ દેશી ॥

શ્રી જિનરાજને જાઉં ભામણો^૧ રે, જાસ સુરાસુર ખાસ ॥

સેવા સારે રે તારે આપને રે, નિર્મળ સમકિત જાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૧ ॥

દુવિહા પૂજા ભાખી સૂત્રમાં રે, દ્રવ્ય ને ભાવથી ખાસ ॥

ભાવ પૂજા સાધક સાધુ ભલા રે, ગૃહીને દોય ઉલ્લાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૨ ॥

દાનાદિક સમ જિન પૂજના રે, બારમો સ્વર્ગ નિવાસ ॥

ભાવ પૂજાથી શિવસુખ સંપજે રે, કહે જિન આગમ ખાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૩ ॥

તિગ પણ અડ નવ સત્તર પ્રકારથી રે, એકવીસ અડસય ભેદ ॥

ભકિત પુકિતથી જે પૂજા કરે રે, ન લહે તે ભવ ખેદ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૪ ॥

જિનવર ને જિનઆગમ પૂજતાં રે, કર્મ કઠિન કય થાય ॥

તીરથપતિપદ પામી નિર્મળું રે, સાદિ અનંત પદ ઠાય ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૫ ॥

ખિમાવિજય જિનરાજે ભાખિયું રે, ઉત્તમ નિજ મુખ પદથી ખાસ ॥

મહાનિશીથ સૂત્ર તે પૂજતાં રે, રૂપવિજય સુખ વાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૬ ॥

૧. ઓવારણાં.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાદિક - શ્રીમતે શ્રી મહાનિશીથસૂત્રાય વાસુદેવાદિક ચ પજામહે સ્વાહા ॥

શ્રી ચાર મૂલ સૂત્ર પૂજા

પ્રથમ આવશ્યક સૂત્ર પૂજા ૪૦

॥ દુહા ॥

ચારિત્ર તરુના મૂલ સમ, મૂલ સૂત્ર છે ચાર ॥

શ્રી જિનરાજે વખાણિયાં, પૂજી લહો ભવપાર ॥ ૧ ॥
આવશ્યક આરાધિયે, ષડ્ અધ્યયને ખાસ ॥

નમન સ્તવન પૂજન કરી, કરો આતમ સુપ્રકાશ ॥ ૨ ॥

॥ ઠાળ પહેલી ॥ પંચડો નિહાળતાં રે, જોતી વૃંદાવનની વાટ... એ દેશી ॥
ચોખે ચિત્તથી રે, કરિયે શ્રી જિનરાજની સેવ ॥

જગમાં કો નહિ રે, દીસે અધિકો દુજો દેવ ॥
કરુણા જલનિધિ રે, જંગમ કલ્પતરુ ભગવાન ॥

કરિયે પૂજના રે, અષ્ટપ્રકારી રૂડે ધ્યાન ॥ ૧ ॥
ભાવો ભાવના રે, ધ્યાવો શુદ્ધ નિરંજન દેવ ॥

ગાવો ગુણ ભલા રે, સારો ત્રિકરણ યોગે સેવ ॥
દાતા ધરમના રે, ત્રાતા ષડવિધ જીવના સાર ॥

તે પ્રભુ પૂજતાં રે, લહિયે ભવસાયરનો પાર ॥ ૨ ॥
સૂત્ર આવશ્યકે રે, ભાખ્યા ષડ અધ્યયન રસાલ ॥

તેહને સેવતાં રે, પાતક જાયે સહુ વિસરાલ ॥
સમભાવે કરી રે, કરિયે આવશ્યક દોષ ટંક ॥

ભાવની વૃદ્ધિએ રે, તોડે આઠ કરમનો વંક ॥ ૩ ॥
સાવધ યોગની રે, વિરતિ જિનગુણનો બહુમાન ॥

ચરણો ગુરુતણે રે, વાંદણા દીજે ઘરી શુભ ધ્યાન ॥
આલોઈયે મને રે, વાસર રમણીના અતિચાર ॥

કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાનથી રે, સોહી આતમની કરે સાર ॥ ૪ ॥
કરી પરચક્રખાણને રે, આતમ તારે ગૃહી અણગાર ॥

વીરજ ફોરવી રે, પામે ભવસાયરનો પાર ॥
વાણી સાંભળે રે, ઉત્તમ ગુરુ મુખ પદ્મની જેહ ॥

રૂપવિજય કહે રે, તે લહે અવિચળ શિવપુર ગેહ ॥ ૫ ॥

૧. શુદ્ધિ

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાનાદિક - શ્રીમતે આવશ્યકસૂત્રાય વાસતોપાદિક ચ પજામહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય
શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર પૂજા ૪૧

॥ દુહો ॥

દશવૈકાલિક સૂત્રમાં, મુનિ મારગ અધિકાર ॥

ભાવે તેહ આરાધતાં, પામીજે ભવપાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

વેસરદે ગઈ રે ગમાઈ, મહારે ન્હાને દેવર પાઈ લાલ વેસર દે - એ દેશી ॥

શ્રી જિનવર મુખની વાણી, અનુભવ અમૃતરસ ખાણી લાલ જિનવાણી ॥

ચઉ અનુયોગે કહેવાણી, સગભંગી જોગ ઠરાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૧ ॥

નય સાતથકી ગૂંથાણી, સ્યાદ્વાદની છાપ અંકાણી ॥ લાલ૦ ॥

પાંત્રીસ વયણ ગુણ જાણી, ગણધર દિલડે સોહાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૨ ॥

ભવતાપને દૂર ગમાવે, શુચિ આતમ બોધને પાવે ॥ લાલ૦ ॥

મિથ્યાત્વતિમિરકું તરેણી, દુર્મતિ વ્રતીને રવિભરણી^૧ ॥ લાલ૦ ॥ ૩ ॥

શ્વૃત શ્રદ્ધાવંત જે પ્રાણી, વિધિયોગે શ્રદ્ધા આણી ॥ લાલ૦ ॥

કરે પૂજા નવ નવ રંગે, ધન ખરચે અધિક ઉમંગે ॥ લાલ૦ ॥ ૪ ॥

પૂજા તે દયારસ ખાણી, ભાવ ધર્મની એ નિશાની ॥ લાલ૦ ॥

શ્રી ગુરુમુખ પદની વાણી, ચિદ્રૂપવિજયપદ ખાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૫ ॥

---

૧. ભરણી નક્ષત્રમાં આવેલો સૂર્ય જોઈ શકાતો નથી.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્લાદિકં - શ્રીમતે શ્રી દશવૈકાલિકસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર પૂજા ૪૨

॥ દુહો ॥

ઉત્તરાધ્યયને ઉપદિશ્યાં, અજઝયણાં છત્રીશ ॥

સમજી અર્થ સોહામણા, પૂજો શ્રી જગદીશ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥

હું તો વારી જાઉં નિત્ય બલિહારી જી, મુખને મરકલડે - એ દેશી ॥

જિનરાજ જગત ઉપકારીજી, પૂજો નરનારી ॥

એ તો ત્રીન ભુવન હિતકારીજી, જિનવર જયકારી
મ્રભુ નામે નવનિધિ થાયજી, ॥ પૂજો ૦ ॥

દુઃખ દોહગ દૂર પલાયજી ॥ જિન ૦ ॥ ૧ ॥

પારંગત પાર ઉતારેજી ॥ પૂજો ૦ ॥

આણે ભવસાયર આરે જી ॥ જિન ૦ ॥

ભવભવનાં પાપ ગમાવેજી ॥ પૂજો ૦ ॥

મિથ્યા જવર તાપ શમાવેજી ॥ જિન ૦ ॥ ૨ ॥

જલ ચંદન કુસુમ ને ઘૂપેજી ॥ પૂજો ૦ ॥

જિમ ન પડો ભવને કૂપેજી ॥ જિન ૦ ॥

જમણી દિશા દીપક ઠાવોજી ॥ પૂજો ૦ ॥

જિમ કેવલનાશને પાવોજી ॥ જિન ૦ ॥ ૩ ॥

થય ધુઈ જિનરાજની કરિયેજી ॥ પૂજો ૦ ॥

અક્ષત નૈવેદ્ય ફલ ધરિયેજી ॥ જિન ૦ ॥

દ્રવ્ય ભાવથી પૂજા જેહજી ॥ પૂજો ૦ ॥

આપે અવિચલ સુખ તેહજી ॥ જિન ૦ ॥ ૪ ॥

ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર જે ધ્યાવેજી ॥ પૂજો ૦ ॥

તે ત્રીજે ભવે શિવ પાવેજી ॥ જિન ૦ ॥

શ્રી પદ્મવિજય ગુરુવાણીજી ॥ પૂજો ૦ ॥

દીએ રૂપવિજય સુખખાણીજી ॥ જિન ૦ ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકાં - શ્રીમતે શ્રી ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ
શ્રી પિંડનિર્યુક્તસૂત્ર પૂજા ૪૩
॥ દુહો ॥

ક્રોધ માન માયા તજી, લોભ ન જાસ લગાર ॥

શુદ્ધ ઉંછ આહાર લે, વંદુ તે અણગાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ દેહું દેહું નણંદ હઠીલી - એ દેશી ॥

જય જય જિનવર જયકારી, જસ મૂરતિ મોહનગારી રે ॥

ભવિ પૂજિયે જિનરાજા જિમ લહિયે શિવસુખ તાજાં રે ॥ ભવિ૦ ॥

અશોકથી શોક નિવારે, સંસાર સમુદ્રથી તારે ॥ ભવિ૦ ॥ ૧ ॥

પંચવરણી કુસુમ વરસાવે, સુર ભકિતયે સમકિત પાવે રે ॥ ભવિ૦ ॥

વાંસલિયે સમસર પૂરે, નિજ આતમ તમ કરે દૂરે રે ॥ ભવિ૦ ॥ ૨ ॥

ઉજવલ ચામર સોહંતા, પરષદ જન મન મોહંતા રે ॥ ભવિ૦ ॥

સિંહાસન આસનકારી, પ્રભુદર્શનની બલિહારી રે ॥ ભવિ૦ ॥ ૩ ॥

ભામંડલ રવિ સમ સોહે, દેવ દુંદુભિ જન મન મોહે રે ॥ ભવિ૦ ॥

ત્રણ છત્ર પ્રભુ શિરે ધારે, ત્રણ જગતની આપદા વારે રે ॥ ભવિ૦ ॥ ૪ ॥

પિંડનિરજુગતિ પરકાશી, જિન ઉત્તમ ગુણની રાશિ રે ॥ ભવિ૦ ॥

શ્રી પદ્મવિજય ગુરુ શિષ્ય, કહે રૂપ નમો જગદીશ રે ॥ ભવિ૦ ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી પિંડનિર્યુક્તસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ श्री बे यूलिका सूत्र पूजा ॥
॥ प्रथम श्री नंदिसूत्र पूजा ॥ ४४

॥ दुःखो ॥

मर्छ सुअ ओहि मणपज्जवा, पंचम डेवणनाश ॥
नंदिसूत्र मांहे क्खां, पूजुं ते सुह जाश ॥ १ ॥

॥ ढाण पडेली ॥

सरोवर पाणी हुं गर्छ, मा भोरी रे,
सन्मुख मणीयो कान, गागर झोरी रे - अे देखी ॥

जिनवर जगगुरु जगघणी, उपकारी रे

तमे पूजो घरी मन रंग, मणी नरनारी रे ॥

समवसरणामां सोहता ॥ ॐ ॥ निर्मम जेह निःसंग

जगत उपकारी रे ॥ १ ॥

भति श्रुत नाशाना जाशिये ॥ ॐ ॥ अउवीस यउदश भेद ॥ ४० ॥

अवधि षड भेदे लहो ॥ ॐ ॥ दुग मणपज्जव भेद ॥ ४० ॥ २ ॥

क्षायिकभावे केवली ॥ ॐ ॥ लोकालोचना जाश ॥ ४० ॥

यार ज्ञाननी जे प्रभा ॥ ॐ ॥ ओहमां तस मंडाश ॥ ४० ॥ ३ ॥

सेवो ध्यावो भावधी ॥ ॐ ॥ गाओ जिनगुण गीत ॥ ४० ॥

भावना भावो भावशुं ॥ ॐ ॥ भक्ति करो घरी प्रीत ॥ ४० ॥ ४ ॥

नाश नाशीनी पूजना ॥ ॐ ॥ करतां लहीअे नाश ॥ ४० ॥

नंदीसूत्रनी पूजना ॥ ॐ ॥ करो भवियण सुह जाश ॥ ४० ॥ ५ ॥

जिन उत्तम पद पन्ननी ॥ ॐ ॥ पूजा करो घरी राग ॥ ४० ॥

रूपविजय पद संपदा ॥ ॐ ॥ पाभो नित्य अथाग ॥ ४० ॥ ६ ॥

ओं ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय, परमेश्वराय, जन्म-जरा मृत्युनिवृत्तरक्षाय, अज्ञानोच्छेदकाय,
श्रीभते जिनेन्द्राय जवाहिकं - श्रीभते श्री नंदिसूत्रसूत्राय वासक्षेपाहिकं य यजामहे स्वाहा ॥

દ્વિતીય શ્રી અનુયોગદ્વારસૂત્ર પૂજા ૪૫

॥ દુહા ॥

શ્રી અનુયોગદુવારમાં, ચઉ અનુયોગ વિચાર ॥

શ્રદ્ધા ભાસન રમણતા, કરી પૂજો નરનાર ॥ ૧ ॥

ધન્ય ધન્ય આગમ જિનતણું, બોધિબીજ ભંડાર ॥

નાણ ચરણ રમણે ભર્યું, શાશ્વત સુખ દાતાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ બીજ ॥ ચંદ્રજસ્ટા જિનરાજિયા, મનમોહન મેરે - એ દેશી ॥

શ્રી અનુયોગદુવારની મનમોહન મેરે

હું જાઉં બલિહારી ॥ મન ० ॥

ત્રિશલાનંદન જિનવરે ॥ મન ० ॥

ભાખ્યા અર્થ વિચાર ॥ મન ० ॥ ૧ ॥

ઉપક્રમ નિક્ષેપ અનુગમા ॥ મન ० ॥ નય અનુયોગ એ ચાર ॥ મન ० ॥

ષટ્ ચઉ દુર્ગ સગ ભેદથી ॥ મન ० ॥

સૂત્ર તણો વિસ્તાર ॥ મન ० ॥ ૨ ॥

સૂત્ર સુણે સંશય ટળે ॥ મન ० ॥ શ્રદ્ધા નિર્મળ થાય ॥ મન ० ॥

તત્ત્વજ્ઞાનમાં ચિત્ત રમે ॥ મન ० ॥

દુર્મતિ દૂર પલાય ॥ મન ० ॥ ૩ ॥

શ્રુતવાસિત જે પ્રાણિયા ॥ મન ० ॥ તે લહે ભવજળ પાર ॥ મન ० ॥

જ્ઞાન ભાણ જસ ઝળહળે ॥ મન ० ॥

તે કરે જંગ નિસ્તાર ॥ મન ० ॥ ૪ ॥

સૂત્ર લખાવે સાચવે ॥ મન ० ॥ પૂજે ધ્યાયે સાર ॥ મન ० ॥

ભણે ભણાવે શુભ મને ॥ મન ० ॥

અનુમોદે ઘરી ખ્યાર ॥ મન ० ॥ ૫ ॥

તે સુર નર વર સુખ લહી ॥ મન ० ॥ કર્મ કઠિન કરે દૂર ॥ મન ० ॥

કેવલ કમલા પામીને ॥ મન ० ॥

શિવવહુ વરે સસનૂર ॥ મન ० ॥ ૬ ॥

ગુરુ મુખ પદ્મની દેશના ॥ મન ० ॥ સાંભળી હર્ષ અપાર ॥ મન ० ॥

રૂપવિજય કહે તે લહે ॥ મન ० ॥

નિત્ય નિત્ય મંગલ ચાર ॥ મન ० ॥ ૭ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાપદિકં - શ્રીમતે શ્રી અનુયોગદ્વારસૂત્રાય વાસુદેવાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

રાજનગરમાં રાજ સમ, ઓશ વંશ શણગાર ॥

શેઠ હેમાભાઈ ભલો, પુણ્યવંત શિરદાર ॥ ૧ ॥

આગમ સાંભળે આદરે, શ્રદ્ધાવંત સુધીર ॥

તસ સમરણને કારણે, રચી પૂજા ગંભીર ॥ ૨ ॥

॥ અથ કળશ ॥ રાગ ધન્યા શ્રી ॥

ગાયા ગાયા રે, પણયાલીશ આગમ ગાયા ॥

જિનવર ભાષિત ગણધર ગુંકિત, મુનિવર કંઠ મલાયા રે ॥

પણયાલીશ આગમ ગાયા ॥ ૧ ॥

જ્ઞાનારાધન સાવન મોક્ષનું, કરતાં કર્મ ખપાયાં ॥

શ્રદ્ધા ભાસન રમણ કરણથી, નિર્મળ મન વચ કાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૨ ॥

છઠ્ઠ અઠ્ઠમને દશમ દુવાલસ, તપ કરી કર્મ ખપાયા ॥

નિત્યભોજી જ્ઞાની મુનિ તેહથી, પરમ વિશુદ્ધતા ઠાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૩ ॥

શ્રી વિજય દેવસૂરીશ્વર પટધર, વિજયસિંહસૂરિરાયા ॥

સત્યવિજય તસ શિષ્ય મનોહર, સંવેગ મારગ ધ્યાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૪ ॥

કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ નામથી, વિજયપદે સોહાયા ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય પદપંકજ, નમતાં નવનિધિ પાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૫ ॥

બાણ^૧ નાગ^૨ ગજ^૩ ચંદ્ર^૪ (૧૮૮૫) સંવત્સર, આસો માસ સુહાયા ॥

ત્રીજે સવિતાસુતવારે^૧ ભલા, કંઠે ગીત મલાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૬ ॥

તપગચ્છ વિજય દિણેંદ્રસૂરીશ્વર રાજે, સુભગ સુજસ સુહાયા ॥

રૂપવિજય કહે આગમ પૂજા, કરતાં સવિ સુખ પાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૭ ॥

* ઈ તિ પં ડિ ત શ્રી રૂ પ વિ જ ય જી કૃ ત

પિ સ્તા લી સ આ ગ મ પૂ જા સ મા પ્ત *

શ્રી પિસ્તાલીશ આગમની પૂજાની સામગ્રીની નોંધ

૪૫ આગમની હસ્તલિખિત પ્રતો, ૪૫ રૂમાલ, ૪૫ સાપડાં, આગમ પુરુષનો ૫૨-૧, શ્રીફળ નંગ ૪૮, ફળ પાંચ જાતના - દરેક જાતના નંગ-૪૫, નૈવેદ્ય પાંચ જાતના દરેક જાતના નંગ ૪૫.

લીલા શ્રીફળ-૩, પપૈયા-૫, પપનસ-૩, કેળાની લુમ-૩ પાન-૭૫, સોપારી-૫૦, બદામ-૫૦, પતાસા-૫૦.

કુંડુ ગ્રામ ૧૦, કંદરૂપધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, નાડા છડીનો દડો ૧, કપુર ગોટી ૨, દશાંગધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, વાસકોપ ગ્રામ ૧૦૦, અગરબત્તી પડીકા ૨, કેસર ગ્રામ ૩, બરાસ ગ્રામ ૧૦, સોના રૂપાના ફૂલ ગ્રામ ૧૦, ચાંદીના વરખ થોકડી ૭, સોનેરી બાદલુ ગ્રામ ૫, સર્વ ઔષધી પડીકું ૧, પંચરત્ન પોટલી નંગ ૩, સાકર ગ્રામ ૧૦૦, રોકડા રૂપીયા ૫૧, પાવલી નંગ ૫૧, દશીયા નંગ ૪૫, ચોખા કિલો ૫, ગાયનું ઘી કીલો ૪.

દેરાસરની સામગ્રી

પરનારીયા બાજોઠ સાથેનું સિંહાસન, છત્ર-ભૂંગળી, પાસે મુકવાની બે દીવી, ફાનસ સાથે, પાણી ભરવાના નળા નંગ ૨, જર્મનના થાળા નંગ ૨૫, જર્મનના વાટકા નંગ ૫, જર્મનના કળશ નંગ ૫, જર્મનની સેવા કરવાની વાટકી ૨૦, ફાનસ-૧, ધૂપદાની-૨, દર્પણ, ચામર, પંખો, થાળી વેલણ, સોનાનો કળશ, વાટકી થાળી, ૧૦૮ નાળયાનો કળશ-૧, વૃષભનો કળશ-૧, ચાંદીનો કળશ-૧, આગમ લેવા માટે ચાંદીનો થાળ નંગ-૧, અષ્ટ મંગળનો ઘડો-૧, ૧૦૮ દીવાની આરતી, મંગળ દીવો, થાળ મોટો, ચાલુ આરતી, મંગળ દીવો, ધૂપ માટે માટીની કુંડી નંગ ૨, ડોલ ૨, દેગડા ૨, કુંડી ૨, લાકડાની પાટ નંગ ૫, બેસવાના પાટલા-૫ બાજોઠી ૨, આગમ ગોઠવવા માટે સુશોભિત સ્ટેજ બનાવવું. પૂજાની ચોપડીઓ તથા સાપડા, પૂજાની જગ્યા આસોપાલવ હાર-તોરણથી સુશોભિત રીતે શણગારવી, ભોજક, બેન્ડ, લાઈટ, માર્શક, માળી, સ્ટેજ, ચોઘડીયાવાળાને કહેવું, ૫૦ નાના કાર્ડ આગમનાં નામનાં, ગ્લાસ નંગ ૫૦, બોયાં નંગ ૧૫૦, મલમલ મીટર ૨, લીલું રેશમી કાપડ, મીટર ૦૧૧, ખાદી મીટર-૧, ટેક્સ ખીલી કાળી ગ્રામ ૧૦૦, લાલ કસુંબો.

પહેલા દિવસે ફૂલ તથા દૂધની યાદી

ગાયનું દૂધ લીટર-૧, દહીં ગ્રામ-૨૫, ઉમરાના હાર નંગ ૨૫, ગુલાબ નંગ ૧૦૦ તથા ઉમરો, આસોપાલવ તોરણ બંધાવવા. પહેરવાના હાર-૧૦.

બીજા દિવસે ફૂલ તથા દૂધની યાદી

ગાયનું દૂધ લીટર ૨, દહીં ગ્રામ-૨૫, ઉમરાના હાર નંગ ૨૫, પહેરવાના હાર નંગ-૧૦, આસોપાલવ તોરણ, ગુલાબ નંગ ૧૦૦.

આ પૂજા બે દિવસમાં પણ ભણાવાય છે. આગમ પુરુષના આકર્ષક ફોટા સાથેનો શ્રુત ભક્તિત સ્વરૂપ વરઘોડો બેમાંથી કોઈ પણ એક દિવસે રાખી શકાય છે.

॥ श्री आचारंग सूत्र ॥ १

શ્રમણજીવનના આચારોનું વિસ્તૃત વર્ણન, પરમાત્મા મહાવીર દેવનું સંક્ષિપ્ત, સુંદર જીવનચરિત્ર, મુખ્યતાએ ચરણકરણાનુયોગનું વર્ણન, આમાં ભગવંતના શ્રીમુખથી બોલાયેલા શબ્દો મૂળ સ્વરૂપમાં સચવાયા છે. આ સૂત્ર બે શ્રુત સ્કંધ અને પચ્ચીસ અધ્યાયમાં વહેંચાયેલું છે. આના ઉપર ૩૪૬ ગાથાની નિર્ધુક્તિ મળે છે અને તેના ઉપર ૮૩૦૦ શ્લોક પ્રમાણે ચૂર્ણિ મળે છે અને ખાદ્ય સંસ્કૃત ટીકાકાર શ્રી શીલાંકસૂરિ મહારાજ રચિત ૧૨૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણે સુંદર વિવરણ મળે છે. આ વિવરણની રચના વિ.સં. ૮૩૩ માં થઈ છે.

આ જ્ઞાનાદિક આસેવન વિધિનો પ્રતિપાદક ગ્રંથ છે.

મૂળ-૨૫૫૪ શ્લોક પ્રમાણ છે.

॥ શ્રી સૂયગડાંગસૂત્ર ॥ ૨

૩૬૩ વાદીઓના મતોનું વિસ્તૃત વર્ણન. તેનું સયુક્તિક નિરસન અને સ્પષ્ટાદ સિદ્ધાંતનું સ્થાપન. મુનિજીવનના આચારોનું સુંદર નિરૂપણ. વિષયાધીન જીવોની ઉભય લોકમાં થતી દુર્દશાનો ચિતાર. નરકના દુઃખોનું વિસ્તૃત વર્ણન. આત્મવાદી પરદર્શનોના આત્મસ્વરૂપ વિષેનાં ભ્રામક નિરૂપણોની સમીક્ષા અને અનાત્મવાદી ચાર્વાક દર્શનનાં અપ્રામાણિક મંતવ્યોની સમીક્ષાપૂર્વક સર્વજ્ઞસંમત આત્મસ્વરૂપનું વાસ્તવિક દિગ્દર્શન.

જ્ઞાન તથા વિનયાદિ ગુણો અને વિવિધ ધર્મચારોનું વર્ણન. સાધુઓ આ આગમના અધ્યયનથી ધર્મ પ્રત્યે દૃઢ શ્રદ્ધાવાળા થાય છે.

આ આગમનાં બે શ્રુતસ્કંધ છે. પહેલામાં સોળ અને બીજામાં સાત અધ્યયન છે. મૂળ સૂત્ર ૨૧૦૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર ૨૦૫ ગાથાની નિર્ધુક્તિ છે અને તેના ઉપર ૯૯૦૦ શ્લોક પ્રમાણ ચૂર્ણિ મળે છે અને શ્રી શીલાંકસૂરિજી મહારાજ રચિત વિદ્વતાભરી ૧૨૮૫૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ (વિવરણ) મળે છે.

॥ શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર ॥ ૩

એકથી દશ સુધીના અંકોમાં સમાવિષ્ટ થતી જૈનશાસન માન્ય અનેક બાબતોનો સંગ્રહ. ભૂગોળ આદિનું સુંદર નિરૂપણ. પદ્માનાભ તીર્થંકર (આગામી ચોવીસીના પ્રથમ તીર્થંકર શ્રેણિક મહારાજાના આત્મા)નું ચરિત્ર વગેરે વસ્તુઓનું સર્વાંગી નિરૂપણ. અનેક ઉપયોગી વિષયોનો ખજાનો છે.

૭ મા અધ્યયનમાં સાત નિન્હવો-વિરોધી ધર્મભેદોનું વર્ણન ઉપયોગી છે.

મૂળ ગ્રન્થ ૩૭૦૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર નવાંગી વૃત્તિકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજી મહારાજે વિ.સં. ૧૧૨૦માં રચેલી ૧૪૨૫૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ મળે છે. અને તેમાં રહેલી ઉદ્ધૃત ગાથા ઉપર સત્તરમાં શતકમાં રચાયેલું 'સ્થાનાંગ વૃત્તિગત ગાથા વિવરણ' પણ મળે છે જે હજી અમુદ્રિત છે. જેનું પરિમાણ ૧૦૦૦૦ શ્લોક છે.

॥ શ્રી સમયાવાંગ સૂત્ર ॥ ૪

એકથી સો સુધીનું અંકસ્થાનોની વસ્તુનું નિરૂપણ-યાવત કોડાકોડી સંખ્યાવાળા કયા કયા પદાર્થો છે તેનું વર્ણન. નામિ રાજા વગેરે કુલકર તીર્થકરો તથા તેમનાં માતા-પિતા, ચક્રવર્તી, વાસુદેવ, બલદેવ, પ્રતિવાસુદેવનાં નામ, સ્થાન, ગતિ વગેરેનું વર્ણન, ઐરાવત ક્ષેત્રની ત્રણેય ચોવીશીનાં નામો વગેરે જાણવા લાયક ધણી વસ્તુઓનો સંગ્રહ. ઉત્તમ સંગ્રહગ્રંથ છે.

મૂળ-૧૬૬૭ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર શ્રી અભયદેવસૂરિજી મહારાજ રચિત ૩૫૭૫ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ છે. ૬૩ શલાકા પુરુષનું વર્ણન આમાં છે.

॥ શ્રી ભગવતી અંગસૂત્ર ॥ ૫

સર્વ આગમોમાં વિસ્તૃત પ્રમાણવાળા આ આગમમાં સર્વજકથિત અનેકાનેક વિષયોનું વ્યાપક અને ગંભીર વર્ણન છે. શ્રી ગૌતમસ્વામીએ પૂછેલા અને ભગવંતે સ્વમુખે આપેલ છત્રીસ હજાર પ્રશ્નોત્તરોથી સંકલિત આ આગમમાં ચારેય અનુયોગોની બહોળી છણાવટ છે. અનેક વિષયોની જાણ છે. આમાં ૪૧ શતક છે.

આ સૂત્રનું બીજું નામ વ્યાખ્યાપ્રજ્ઞપ્તિ છે. સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રાવિકા સંબંધે અને પદાર્થોની સૂક્ષ્મ વ્યવસ્થા-જીવવિચાર આદિ અનેક બાબતોનું વિવેચન છે. આ સૂત્રની સુવર્ણાક્ષરે લખેલી અનેક પ્રતો મળે છે. આ સૂત્ર ગુરુમુખે સાંભળવા જેવું છે.

આના પર ૩૧૧૪ શ્લોક પ્રમાણની ચૂર્ણિ મળે છે જે અમુદ્રિત છે. નવાંગી ટીકાકર શ્રી અભયદેવસૂરિજી રચિત વૃત્તિ ૧૮૬૧૬ શ્લોક પ્રમાણ મળે છે.

મૂળ-૧૫૭૫૧ શ્લોક પ્રમાણ છે.

॥ श्री शातांग सूत्र ॥ ६

ધર્મકથાનુયોગના આ ગ્રંથમાં પૂર્વે સાડા ત્રણ કોડ કથાઓ હતી, જેમાંની હાલ માત્ર ઓગણીશ જ કથાઓ ઉપલબ્ધ છે. એના ઉપનય ખાસ સમજવા લાયક છે. ધર્મની કથાઓનો સંગ્રહ.

પ્રથમ શ્રુત સ્કંધમાં નિમ્નલિખિત વ્યક્તિઓનો જીવન વૃત્તાંત ઓછેવત્તે અંશે આલેખાયો છે. મેઘકુમાર (એનો હાથી તરીકેનો પૂર્વભવ), ધન્ય શેઠ અને વિજય ચોર, થાવચ્યાપુત્ર, શૈલક રાજર્ષિ, દ્રૌપદી (પૂર્વભવ અને હરણ) સુંસુમા, પુંડરીક અને કુંડરીક, મલ્લિનાથ ભગવાન, માકંદીના બે પુત્રો, નંદમણિયાર (દિડકા તરીકેનો ભવ) અને પ્રધાન તેતલીપુત્ર.

બીજા શ્રુત સ્કંધમાં ચમર, સૂર્ય, ચન્દ્ર વગેરેની અગ્રમણિષીઓની, ૫૬ ઈન્દ્રોની ૨૦૬ પટરાણીઓના પૂર્વભવની હકીકત વર્ણવાઈ છે. મૂળ-૫૪૫૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આ આગમ ઉપર નવાંગી ટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીએ વિ.સં. ૧૧૨૦માં ૩૮૦૦ શ્લોક પ્રમાણ વિવૃત્તિ રચી છે.

॥ श्री उपासक दशांगसूत्र ॥ ७

શ્રાવકના બાર વ્રતના વર્ણન સહિત ભગવાન મહાવીરદેવના હસ્તે વ્રત ઉચ્ચરીને બાર વ્રત ધારણ કરનાર ૧૫૮૦૦૦ શ્રાવકોમાં મુખ્ય આનંદ, કામદેવ ચુલનીપિતા, સુરાદેવ, ચુલ્લશતક, કુંડકોલિક, સ્રદાલપુત્ર, મહાશતક, નંદિનીપિતા, સાલિહીપિતા એ દશ શ્રાવકોનાં વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર, જેમાંથી શ્રાવકના આદર્શ જીવનનું દર્શન થાય છે અને બોધ મળે છે.

વળી અહીં પિશાચનું તાદ્દશ અને વિસ્તૃત વર્ણન અપાયું છે. આ ઉપરાંત આજીવિક સંપ્રદાય, નિયતિવાદ અને ગોશાલકે મહાવીર સ્વામી ભગવાનને મહાબ્રાહ્મણ, મહાગોપ, મહાસાર્થવાહ, મહાધર્મકથી અને મહાનિયામિક તરીકે કરેલા નિર્દેશ વિષે કેટલીક બાબતો રજૂ કરાઈ છે.

મૂળ-૮૧૨ શ્લોક પ્રમાણ છે.

આ આગમ ઉપર ૮૦૦ શ્લોક પ્રમાણ નવાંગી ટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીની નાનકડી વૃત્તિ છે.

॥ श्री अंतगड दशांग सूत्र ॥ ८

સર્વ કર્મોનો અંત કરી મુક્તિ સુખને પામેલા અતિમુક્તક મુનિ, ગજસુકુમાલ મુનિ, દેવકીના છ પુત્રો આદિ ઉત્તમ આત્માઓના ટૂંકા ટૂંકા

ચરિત્રનો સંગ્રહ, જે દ્વારા તેમણે કરેલાં તપ અને સંયમની સુંદર પ્રેરણા મળે છે. ચરિત્રોનો સંગ્રહ.

સંસારનો અંત આણી જેઓ અંત સમયે કેવલજ્ઞાન પામી અન્તર્મુહૂર્તમાં મોક્ષે ગયા હોય તેમને અંતકૃત-કેવલી કહે છે. આવા કેટલાક મહાનુભાવોના ઉદાત્ત ચરિત્રો આ આગમમાં આલેખાયા છે.

દ્વારિકાના વર્ણનથી શરૂ થતાં આ આગમમાં વાસુદેવ કૃષ્ણનાં, પત્નિ, પુત્ર વગેરેની સંખ્યા દર્શાવાઈ છે. વળી રાજા અન્ધકવૃષ્ણિની રાણી ધારિણીના પુત્રો નેમિનાથ ભગવાન પાસે દીક્ષા લઈ બાર ભિક્ષુપ્રતિમાનું પાલન કરી 'ગુણરત્ન સંવત્સર' તપ કરી શત્રુંજયગિરિએ જઈ અનશન કરી મોક્ષે ગયા એ બાબત અહીં વર્ણવાઈ છે.

દસ યાદવકુમારો અંતકૃત-કેવલી થયા તે વાત તેમજ કૃષ્ણની આઠ પટરાણીઓ અને એમના પુત્ર શાંબની બે પત્ની મોક્ષે ગયા એ વિષે અહીં માહિતી અપાઈ છે.

આ ઉપરાંત દ્વારિકાનો દ્વેપાયને હાથે નાશ, અર્જુનમાલી અને મુદ્ગર યક્ષ, અલક્ષ રાજાની દીક્ષા તેમજ શ્રેણિકની ૨૩ રાણીઓએ કરેલી તપશ્ચર્યા એ બાબતોને પણ અહીં સ્થાન અપાયું છે.

મૂળ-૮૫૦ શ્લોક પ્રમાણ.

આ આગમ ઉપર નવાંગીટીકાકાર શ્રી અભયદેવ સૂરિજીનું ૪૦૦ શ્લોક પ્રમાણ લઘુવિવરણ છે.

॥ શ્રી અનુત્તરોવવાઈ સૂત્ર ॥ ૯

શુદ્ધ ચારિત્રનું પાલન કરીને અનુત્તર દેવવિમાને ગયેલા મેઘકુમાર, અભયકુમાર આદિ એકાવતારી ૩૩ ઉત્તમ આત્માઓનાં જીવનચારિત્રો.

વિશેષમાં ધન્ય મુનિનો અધિકાર છે. એમની તીવ્ર તપશ્ચર્યાની પ્રશંસા ખુદ મહાવીર સ્વામી ભગવાને કરી હતી. એમનું શરીર તપશ્ચર્યાને લઈને તદ્દન હાડપિંજર જેવું બની ગયું હતું એનું અહીં આબેહૂબ વર્ણન કરાયું છે.

આના ત્રણ વર્ગ અને તેત્રીસ અધ્યયન છે.

મૂળ-૧૯૨ શ્લોક પ્રમાણ.

આ આગમ ઉપર ૧૦૦ શ્લોક પ્રમાણ લઘુવૃત્તિ નવાંગીટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીએ રચી છે.

॥ એકાદશ શ્રી વિપાક અંગ પૂજા ॥ ૧૦

આ સૂત્રના દુઃખવિપાક અને સુખવિપાક નામનાં બે શ્રુતસ્કંધોમાં હિંસાદિ ભયંકર પાપોના ફળસ્વરૂપે આ ભવ-પરભવમાં કાયમી પીડા અનુભવનારા દશ મહાપાપી જીવોના ચરિત્ર અને ધર્મની ઉત્તમ આરાધના કરી આ ભવ અને પરભવમાં સુંદર સુખને અનુભવનારા દશ ધર્મી જીવોના ચરિત્રોનું વર્ણન છે. શુભ-અશુભ કર્મોના સ્વરૂપ અંગે દશ-દશ દષ્ટાંતોનું વર્ણન છે. શ્લોક : ૧૨૫૦

(નોંધ :- બારમું અંગસૂત્ર દક્ષિવાદ નામે હતું. તે વિચ્છિન્ન ગયું છે.)

સમગ્ર ૧૧ અંગના

શ્લોક : ૩૫૬૨૬

॥ શ્રી વિપાક અંગ સૂત્ર ॥ ૧૧

આ સૂત્રના દુઃખવિપાક અને સુખવિપાક નામનાં બે શ્રુતસ્કંધોમાં હિંસાદિ ભયંકર પાપોના ફળસ્વરૂપે આ ભવ-પરભવમાં કાયમી પીડા અનુભવનારા દશ મહાપાપી જીવોના ચરિત્ર અને ધર્મની ઉત્તમ આરાધના કરી આ ભવ અને પરભવમાં સુંદર સુખને અનુભવનારા દશ ધર્મી જીવોના ચરિત્રોનું વર્ણન છે. શુભ-અશુભ કર્મોના સ્વરૂપ અંગે દશ-દશ દષ્ટાંતોનું વર્ણન છે. આને કર્મવિપાકદશા પણ કહેવામાં આવે છે. બે શ્રુતસ્કંધ છે. પહેલામાં દસ અને બીજામાં પણ દસ અધ્યયનો છે.

શ્લોક : ૧૨૫૦

(નોંધ :- બારમું અંગસૂત્ર શ્વિવાદ નામે હતું. તે વિચ્છિન્ન ગયું છે.)

સમગ્ર ૧૧ અંગના

શ્લોક : ૩૫૬૨૬

॥ શ્રી ઉવવાઈ સૂત્ર ॥ ૧૨

આ આચારાંગસૂત્રનું ઉપાંગ છે. ચંપાનગરી, કોણિક રાજા, ભગવાન મહાવીર, કોણિક રાજાએ કરેલું ભગવાનનું સામૈયું, ભગવંતની દેશના, ગૌતમસ્વામીના પ્રશ્નો, પ્રભુના ઉત્તરો, અંબડ પરિવ્રાજક અને તેમના સાતસો શિષ્યનું ચરિત્ર, સિદ્ધશિલા, સિદ્ધ ભગવંતોનું વર્ણન.

ઉપપાત એટલે જન્મ, દેવ કે નારકનો જન્મ કે સિદ્ધિગમનના અધિકારવાળો આ ગ્રન્થ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૧૨૦૦

॥ श्री रायपसेषी सूत्र ॥ १३

સૂત્રકૃતાંગસૂત્રનું ઉપાંગ. પ્રદેશી રાજાનો વિસ્તૃત અધિકાર, શુભધ્યાને મૃત્યુ પામી એની સૂર્યાભદેવ તરીકે પ્રથમ દેવલોકમાં ઉત્પત્તિ. સૂર્યાભવિમાનનું વર્ણન. સૂર્યાભદેવે કરેલી વિસ્તૃત વિધિપૂર્વક જિન-પૂજાનું વર્ણન. ભગવાન મહાવીરના સમવસરણમાં સૂર્યાભદેવનું આગમન. પ્રભુભક્તિત નિમિત્તે તેણે કરેલાં બત્રીસ બદ્ધનાટકોનું વર્ણન, તથા ભગવંતને પૂછેલા છ પ્રશ્નોનું વર્ણન વગેરે. સિદ્ધાયતનની ૧૦૮ જિનપ્રતિમાઓનું વર્ણન. જિનપૂજાનો મહિમા વર્ણવતો ગ્રંથ. આ સૂત્ર સાહિત્યનો રસપ્રદ ગ્રંથ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૨૧૦૦

‘પ્રવચનકિરણાવલિ’ નામના આગમ ગ્રંથોના વિસ્તૃત પરિચયવાળા ગુજરાતી ગ્રંથમાં પૂ.આ. મ. શ્રી પદ્મસૂરિજી મહારાજે કોઈક ચરિત્રના આધારે એવું લખ્યું છે કે,

‘પ્રદેશીરાજા, આચાર્ય પ્રવરશ્રી કેશીગણધર મહારાજ પાસેથી ધર્મ-બોધ પામીને તુર્ત પ્રાયશ્ચિત્ત સ્વરૂપ છટ્ટને પારણે, ઉલ્મા દિવસે રાણી સૂર્યકાન્તાએ કરેલા વિષપ્રયોગથી સ્વર્ગવાસી થાય છે. પણ તે વેળાએ તેમને અત્યંત સમાધિ હતી. ધન્ય છે તેમના સમભાવને !

॥ श्री જીવાભિગમ સૂત્ર ॥ ૧૪

શ્રી ઠાણાંગસૂત્રનું ઉપાંગ. જીવ, અજીવ, ચારગતિ, અઢીઢીપ, જંબુઢીપ, ચોરાશી લાખ નરકાવાસ, વૈમાનિક દેવોનાં વિમાનોનું વર્ણન, તથા વિજયદેવે કરેલી જિનપૂજાનું વિસ્તૃત વર્ણન. નવતત્ત્વ અને દંડક વગેરે પ્રકરણો. પન્નવણાસૂત્રમાં કહેલા પદાર્થો ઉપરથી જ આની રચના કરવામાં આવી છે. જીવ અજીવ તત્ત્વનું વિસ્તૃત નિરૂપણ.

શ્લોક સંખ્યા : ૪૭૦૦

આ આગમ ઉપર ૧૫૦૦ શ્લોક પ્રમાણ ચૂર્ણિ છે અને ભવવિરહાંક શ્રી હરિભદ્રસૂરિજી મહારાજની ‘પ્રદેશ ટીકા’ નામની ૧૧૯૨ શ્લોક પ્રમાણવૃત્તિ છે. આ બન્ને પ્રાયઃ અમુદ્રિત છે.

જ્યારે શ્રી મલયગિરિસૂરિવર રચિત ૧૪૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ મુદ્રિત છે.

॥ श्री पन्नवशा सूत्र ॥ १५

श्री समवायंगसूत्रनुं उपांग छे. आ उपांग सर्वथी मोटुं छे. अने रत्ननो ज्ञानो कहीने आ आगमनो महिमा गवायो छे. अनी विषय अति गहन छे. वस्तु द्रव्यानुयोगथी भरपूर छे. घण्टां परां प्रकरणोनो आधार ग्रंथ छे. जेमां प्रदार्थनुं स्वरूप-प्रकर्षघञ्जे-यथावस्थित रूपे जाइती शक्य ते प्रज्ञापना. आमां नवतत्त्वनी प्ररूपण छे. लेश्या, सभाधि, लोकस्वरूप वगेरे समजाव्युं छे.

श्लोक प्रमाज्ञ : ४४५४

आ आगमना प्रज्ञेता श्री सुधर्मस्वामिथी २३ भी पाटे थयेला श्री श्यामाचार्य महाराज छे. आनी उपर श्री हरिभद्रसूरिछे 'प्रदेश-व्याज्या' नामनी ३७२८ श्लोक प्रमाज्ञवृत्ति रयी छे अने श्री मलयगिरिसूरिछे विवरण रय्युं छे.

श्लोक प्रमाज्ञ १६०००

॥ श्री सूरपन्नति सूत्र ॥ १६

गणितानुयोगथी भरपूर आ ग्रंथमां सूर्य, चंद्र, नक्षत्र, ग्रह वगेरेनी गति अने तेनाथी यतां दिवस, रात, ऋतुओ वगेरेनुं वर्णन छे. आमां मंडलगति संख्या, सूर्यनो तिर्यक् परिभ्रम, प्राकाश्य क्षेत्र परिमाज्ञ वगेरे २० प्राप्नुत छे.

श्लोक प्रमाज्ञ : २२८६

आ आगम उपर श्री भद्रबाहुस्वामीछनी नियुक्ति छती पञ्च ते छाल उपलब्ध नथी. अत्यारे श्री मलयगिरिसूरिछे रचित ८५०० श्लोक प्रमाज्ञ वृत्ति मणे छे जे मुद्रित छे.

॥ श्री जंबूद्वीप पन्नति सूत्र ॥ १७

जंबूद्वीपनुं वर्णन. आमां पञ्च गणितानुयोगनो विषय छे. जंबूद्वीपना पदार्थो, तेना विभागो-जगती, वेदिका, द्वारो, द्वारोना अधिष्टायको, भरतादिक क्षेत्रो, पर्वतो, वनो तथा अरिहंत देवोना जन्माभिषेक, आदिनाथ प्रभुनां पांच कल्याणको, छ आराना स्वरूपनुं वर्णन, नवनिधि, मंदर, कुलकर वगेरेनुं वर्णन छे. आ ग्रंथ भूगोण विषयक छे. भारतवर्षना वर्णनमां राजा भरतनी कथाओ छे.

श्लोक संख्या : ४४५४

॥ श्री ચંદપન્નત્તિ સૂત્ર ॥ ૧૮

આનો વિષય પણ ગણિતાનુયોગ છે. ગણિતાનુયોગથી ભરપૂર આ ગ્રંથમાં ચન્દ્રની ગતિ, માંડલા, શુકલ પક્ષની વૃદ્ધિ તથા કૃષ્ણ પક્ષમાં છાન્નિનાં કારણો, નક્ષત્રો વગેરેનું વર્ણન તથા ચન્દ્રનું વર્ણન છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૨૨૦૦

॥ શ્રી નિરયાવલિ સૂત્ર ॥ ૧૯

કોણિક મહારાજાનું જીવનચરિત્ર, કોણિક અને ચેડા મહારાજા વચ્ચેના રથમૂસલ તથા શિલાકંટક યુદ્ધનો ચિતાર. મગધના રાજા શ્રેણિકનું તેના પુત્ર કોણિકથી થયેલ મૃત્યુ. શ્રેણિકના દશ પુત્રો કાલિકુમાર આદિ તેમના પિતામહ વેશાલિના રાજા ચેટકની સાથે યુદ્ધમાં લડતાં મરાયા પછી નરકમાં જઈ મોક્ષે જશે તેની હકીકત છે. અંતે હલ્લ-વિહલ્લનું વર્ણન.

અંતગડ દશાંગ સૂત્રનું આ ઉપાંગ છે.

॥ શ્રી ક્ષ્પવંસિયા સૂત્ર ॥ ૨૦

શ્રેણિક મહારાજાના કાલકુમાર આદિ દશ પુત્રોનાં પદ્મ-મહાપદ્મ વગેરે દશપૌત્રો આદિ દીક્ષા લઈ જુદા-જુદા કલ્પ-દેવલોકમાં ગયા ને ત્યાંથી મોક્ષે જશે તેનું વર્ણન છે. (દશ અધ્યયન.)

અનુત્તરોવવાઈ દશાંગસૂત્રનું આ ઉપાંગ છે.

॥ શ્રી પુષ્કિયા સૂત્ર ॥ ૨૧

ચંદ્ર, ઈન્દ્ર, શુક, બહુપુત્રિકાદેવી, પૂર્ણભદ્ર, મણિભદ્ર, દત્ત, શીલ, બલ અને અણાઢ્યયનાં કથાનકો છે. શ્રી મહાવીર સ્વામીજીને દશ દેવ-દેવીઓ પોતાના વિમાનમાંથી પુષ્પક વિમાનમાં બેસીને વંદન કરવા આવે છે. તેમના પૂર્વભવ ભગવાન શ્રી મહાવીર ગૌતમસ્વામીજીને જણાવે છે. (દશ અધ્યયન.)

॥ શ્રી પુષ્કયૂલિયા સૂત્ર ॥ ૨૨

શ્રી, હ્રી, ધૃતિ, કીર્તિ, બુદ્ધિ, લક્ષ્મી, ઈલા, સૂરા, રસ અને ગંધ- એ દસ દેવીઓનાં પૂર્વભવ સહિત કથાનકો શ્રી દેવી પૂર્વભવમાં ભૂતા નામની સ્ત્રી હતી. તેને શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાને નિર્ગ્રન્થ પ્રવચનમાં શ્રદ્ધા કરાવી હતી. (દશ અધ્યયન.)

॥ श्री वह्निदशा सूत्र ॥ २३

यद्वंशना राजा अंधकवृष्णि, तेमना समुद्रविजय आदि दस पुत्रो, दसमा वसुदेवना पुत्र बलदेव, तेमना निषठ आदि बार पुत्रो श्री नेमिनाथ प्रभु पासे दीक्षा लई सर्वार्थसिद्ध विमानमां गया ने त्यांथी मछाविदेह क्षेत्रमां मोक्षे जशे अनेो अधिकार छे. (बार अध्ययन).

१८ थी २३ सुधीना पांच उपांगसूत्रोना

श्लोक : १२५०

बार उपांगसूत्रनुं श्लोक परिमाण : २६२३७.

श्री द्रष्टिवाट अंगसूत्रना आ उपांग छे.

॥ श्री यउसरण पयन्ना सूत्र ॥ २४

प्रतिकमण आदि छ आवश्यकनो अधिकार. अरिहंत, सिद्ध, साधु अने धर्म-अे यारनुं स्वरूप. तेमना शरणांनो स्वीकार. दृष्टतनी निंद, सुकृतनी अनुमोदना वगेरेनो आराधनाने योग्य वस्तुओनो सुंदर संग्रह छे.

नित्य त्रिकाण पाठ करवा लायक छे.

आमां चौद स्वप्नना नाम छे. आ सूत्र चित्तप्रसन्नतानी यावी छे.

त्रिकाण पाठथी यमत्कारिक लाभ थाय छे. कर्तानुं नाम : वीरभद्र मुनिवर छे.

आनुं बीजुं नाम कुशलानुबंधि सूत्र छे.

श्लोक : ६३

॥ श्री आउर पय्यङ्गभाण पयन्नासूत्र ॥ २५

अंतिम वज्रते करवा लायक आराधनानुं स्वरूप, अशुभ ध्याननां ६३ कारणो. आने ज पूजामां ६३ दुर्घ्यान कक्षा छे. बालमरण, पंडितमरण, बालपंडितमरणनुं स्वरूप तथा पापनी आलोचनाना विचार. पंडिते आतुर-रोगावस्थांमां शेनां शेनां प्रत्याप्यान लेवा, शुं शुं वोसिराववुं-तजवुं, शुं-शुं भावना भाववी, सर्व जवने जभाववा वगेरे तेमज उत्तम मरण केवी रीते थाय ते समजाव्युं छे.

श्लोक संप्या : १००

आ सूत्रनो पाठ-मनन अनुप्रेक्षा समाधिमां पूर्ण सहायक थाय तेम छे.

॥ श्री महापथ्यकुभाष पयन्ना सूत्र ॥ २६

જા પરિજ્ઞા વડે જાણવા યોગ્ય અને પ્રત્યાખ્યાન-પરિજ્ઞા વડે તજવા યોગ્ય વસ્તુઓનું વર્ણન, તેમજ સાધુઓએ અંત સમયે કરવા લાયક આરાધનાનું ખાસ વર્ણન. મોટા પ્રત્યાખ્યાન કરવાનું સ્વરૂપ છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૧૫૦

આ સૂત્રમાં દુષ્ટતોની નિંદા, માયાનો ત્યાગ, પંડિત મરણની અભિલાષા અને પ્રશંસા, પૌદ્ગલિક આહારથી અતૃપ્તિ, પાંચ મહાવ્રતોનું પાલન અને આરાધનાનું વર્ણન છે.

॥ श्री ભક્તપરિજ્ઞાપયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૭

પંડિત મરણના ત્રણ પ્રકાર. ભક્તપરિજ્ઞા, ઈંગિની અને પાદપોપગમન, ભક્તપરિજ્ઞા મરણ સંવિચાર અને અવિચાર એમ બે પ્રકારનું છે. આ ભક્તપરિજ્ઞા મરણની-અણસણની વિધિ અને સાધુ તેમજ શ્રાવકને ભાવવા યોગ્ય અંતિમ ભાવનાનું વર્ણન.

શ્લોક સંખ્યા : ૨૦૦

ચાણક્યના સમાધિ મરણનું વર્ણન આમાં છે.

॥ श्री तंदुलवेयालीयपयन्ना सूत्र ॥ ૨૮

આ ગ્રંથ વૈરાગ્યરસનો ભંડાર છે. સંસારની અસારતા, મનુષ્ય-દેહની અપવિત્રતા, ગર્ભની સ્થિતિ, જન્મની વેદના, મનુષ્યપણના આયુષ્યમાં ૪૬૦૮૦૦૦૦૦ની સંખ્યામાં ચોખાના દાણાનો આહાર એવી જ રીતે બીજી વસ્તુઓનો આહાર. છતાં પણ રહેતી અતૃપ્તિ વગેરેનું વૈરાગ્યમય વર્ણન.

સો વર્ષના આયુષ્યવાળો પુરુષ પ્રતિદિન તંદુલ-ભાત ખાય તેની સંખ્યાના વિચારના ઉપલક્ષણથી આ નામ પડેલું છે.

શ્લોક : ૪૫૦

॥ श्री गङ्गिविज्जा पयन्ना सूत्र ॥ ૨૯

જયોતિષવિષયક મોટા ગ્રંથનો સાર. દિવસ, તિથિ, ગ્રહ, મુહૂર્ત, શુકન, લગ્ન, હોરા, નિમિત્ત વગેરેનું વર્ણન. શુભ કાર્યોમાં બળવાન તિથિ, મુહૂર્ત લગ્ન વગેરે જોવાની વિચારણા. એ દરેકમાં અમુકમાં શું શું કરવું ઘટે એ બતાવ્યું છે. ૮૨ ગાથા છે.

॥ श्री ચંદાવિજય પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૦

રાધાવેદનું વર્ણન છે. રાધાવેદની આરાધનાની જેમ સ્થિર ચિત્તે આરાધનાનું લક્ષ્ય રાખી સર્વ પ્રવૃત્તિ કરવી અને મરણ સુધારવું, એવા સ્વરૂપનો ઉપદેશ. ૨૦૦ શ્લોક. ખાસ કંઠે કરવા લાયક છે.

॥ શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૧

બત્રીશ ઈન્દ્રો, તેમનાં સ્થાન, આયુષ્ય, શરીર, અગ્રમહિષીઓ, શિદ્ધિશિદ્ધિ, પરિવાર, બળ, પરાક્રમ વગેરેનું તેમ જ તેમણે કરેલી પરમાત્માની સ્તવનાનું વર્ણન. અને તેના પેટા ભેદમાં દેવતાઓ. ચન્દ્ર, સૂર્ય, ગ્રહ, નક્ષત્રાદિનાં નામ, વાસ, સ્થિતિ, ભવન, પરિગ્રહ વગેરે કથન છે.

શ્લોક : ૨૦૦

॥ શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૨

સમાધિમરણ અને અસમાધિમરણનો વિસ્તૃત વિચાર. ધર્મપ્રાપ્તિની દુર્લભતા, કામભોગોની ભયંકરતા, વિષયોની તુચ્છતા, બાલમરણથી થતી જીવની દુર્દશા વગેરેનું વર્ણન. અંતિમ આરાધનાનો સર્વાંગસુંદર વિસ્તૃત ગ્રંથ. સમાધિથી મરણ કેમ થાય તે તેની વિધિપૂર્વક બતાવ્યું છે. આરાધના, આરાધક, અનારાધક, ક્ષમાપના, અનિત્યાદિ ભાવના, મોક્ષ-સુખની અપૂર્વતા, ધ્યાન વગેરે અનેક વિષયો છે. મરણવિભક્તિ, મરણવિશુદ્ધિ, મરણસમાધિ, સંલેખના શ્રુત, ભક્તપરિજ્ઞા, આતુર પ્રત્યાખ્યાન, અને આરાધના પ્રકીર્ણક એમ આઠ શ્રુતમાંથી આ મરણવિભક્તિ - મરણસમાધિ રચેલી છે.

શ્લોક : ૭૦૦

॥ શ્રી સંધાર પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૩

છેવટની અંતિમ આરાધનારૂપ સંધારાનો મહિમા, તેના વડે થતી આત્મશુદ્ધિની પ્રાપ્તિ, દ્રવ્ય અને ભાવસંધારાનું સ્વરૂપ. સંધારો કરનાર આરાધક આત્માઓનાં ચરિત્રો.

શ્લોક : ૧૫૦

॥ શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધ સૂત્ર ॥ ૩૪

અસમાધિનાં વીસ સ્થાન વગેરેના દસ અધ્યયનો છે. આઠમું પર્યુષણકલ્પ નામનું અધ્યયન એ જ કલ્પસૂત્ર છે, જે દર વર્ષે ચતુર્વિધ સંધ

સમક્ષ પર્યુષણામાં વંચાય છે. સાધુને ચારિત્રમાં અશક્તિ લાવનાર ૨૧ સબલ દોષ, ગુરુની ૩૩ આશાતના, આચાર્યની આઠ સંપદા ને તેના ભેદ, શિષ્યને માટે ચાર પ્રકારના વિનયની પ્રવૃત્તિ અને તેના ભેદ, ચિત્તસમાધિના દશ સ્થાન, શ્રાવકની ૧૧ પ્રતિમાનું વિવરણ, ભિક્ષુપ્રતિમા, મહામોહનીય કર્મબંધના ૩૦ સ્થાન અને નવ નિયાણાનું સ્વરૂપ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૨૦૦૦

॥ શ્રી બૃહત્કલ્પ સૂત્ર ॥ ૩૫

સાધુ-સાધ્વીના વિવિધ આચારોનું, ઝીણવટભર્યું વર્ણન, ઉત્સર્ગ તથા અપવાદની ઘણી હકીકતોનો સંગ્રહ. છ ઉદ્દેશક છે. જે કર્મબંધના હેતુ અને સંયમને બાધક સ્થિતિ, પદાર્થ વગેરે છે તેનો નિષેધ અને જે સંયમને સાધક છે તેનું વિધાન કરી તેવા પદાર્થ, સ્થાન, વસ્ત્ર, પાત્ર આદિ જણાવ્યા છે. અમુક અકાર્ય માટે દશમાંથી કર્યુ પ્રાયશ્ચિત્ત આપવું તે અને કલ્પ ના છ પ્રકાર વગેરે જણાવેલ છે.

શ્લોક : ૫૦૦

॥ શ્રી વ્યવહાર સૂત્ર ॥ ૩૬

આગમ, શ્રુત, આજ્ઞા, ધારણા અને જીત- એ પાંચ વ્યવહારો કયા કયા મુનિઓ માટે હોય તેની સમજણ. અત્યારે શાસનમાં સર્વ આરાધના જીત વ્યવહાર મુજબ ચાલે છે.

શ્લોક : ૬૦૦૦

ચરણ કરણાનુયોગની ઘણી ઝીણી ઝીણી વાતોનો દરિયો છે.

દશ ઉદ્દેશક છે. આલોચના સાંભળનાર તથા આલોચના કરનાર મુનિ કેવા હોવા જોઈએ, આલોચના કેવા ભાવથી કરવી જોઈએ, કોને કેટલું પ્રાયશ્ચિત્ત દેવું. ગણિમાં જ્ઞાનચારિત્રાદિ શું ગુણો જોઈએ, આચાર્ય-ઉપાધ્યાયાદિ સાત પદવી કોને આપવી ?, વિહાર તથા ચાતુર્માસ કેટલા સાધુ સાથે કરવા, કેટલા સાધ્વીઓએ સાથે કરવું, બે પ્રકારની પ્રતિમા, બે જાતના પરિષદ, પાંચ પ્રકારના વ્યવહાર, ચાર જાતના પુરુષ, ચાર જાતના આચાર્ય ને શિષ્ય, સ્થવિરની તથા શિષ્યની ત્રણ ભૂમિકા, અમુક આગમો કયારે શીખવવા વગેરે નિરૂપણ છે.

॥ શ્રી જીતકલ્પ સૂત્ર ॥ ૩૭

પ્રાયશ્ચિત્ત વિષેના મહાગ્રંથોમાંથી સાર લઈને દશ પ્રકારનાં પ્રાયશ્ચિત્ત-વિધાન બતાવ્યાં છે. ગંભીર ગ્રંથ છે. આ ગ્રંથનાં અધિકારી ગીતાર્થ

ભગવંત ગણાય છે. જીત એટલે આચાર અને તેનો કલ્પ એટલે વર્ણન. આમાં ૧૮ પ્રકારના પ્રાયશ્ચિત્તનું વિધાન કર્યું છે.

શ્લોક : ૨૨૫

॥ શ્રી લઘુનિશીથ સૂત્ર ॥ ૩૮

આનું બીજું નામ આચારકલ્પ છે. મુનિવરોના આચારોનું વર્ણન છે. મુનિ જીવનમાં લાગેલા દૂષણોના વિવિધ પ્રાયશ્ચિત્તોનું વર્ણન છે. સામાચારી વિષયક વાતોનો ભંડાર છે. સ્ખલના કરનાર મુનિઓને શિક્ષારૂપે આ સૂત્ર છે. પ્રમાદદિથી ઉન્માર્ગે ગયેલાને તે સન્માર્ગે લાવે છે. આ સૂત્રમાં ૨૦ ઉદ્દેશક છે. દરેકમાં અમુક બોલ બતાવ્યા છે. તેવું સાધુ કરે, કરાવે યા અનુમોદે તો તેને આલોચના પૂર્વકનાં માસિક, લઘુ માસિક, ચતુર્માસિક આદિ પ્રાયશ્ચિત્તો અને તેની વિધિ બતાવી છે.

શ્લોક : ૮૫૦

॥ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર ॥ ૩૯

સાધુ-સાધ્વીઓના સંયમની નિર્મળતાના મુખ્ય લક્ષ્યવાળા આ સૂત્રમાં વર્ધમાનવિદ્યા તથા નવકાર મંત્રનો મહિમા, ઉપધાનનું સ્વરૂપ અને વિવિધ તપનું વર્ણન છે. ઉપરાંત શલ્યનો ઉદ્ધાર વગેરેની વિચારણા તેમજ પ્રાયશ્ચિત્તની ગંભીર હકીકતો છે.

વ્રતભંગથી ને ખાસ કરીને ચોથા બ્રહ્મચર્યવ્રતનાં ભંગથી કેટલા દુઃખ પડે છે તે બતાવી કર્મનો સિદ્ધાંત સિદ્ધ કર્યો છે. સાધુઓના આચારની વાત તેમજ કમલપ્રભ આદિની કથાઓ છે.

શ્લોક : ૪૫૦૦

॥ પ્રથમ આવશ્યક સૂત્ર પૂજા ॥ ૪૦

શ્રી મહાવીર સ્વામીની આજ્ઞાને માનનાર પ્રત્યેક સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને શ્રાવિકાએ દરરોજ સવારે અને સાંજે અવશ્ય કરવા યોગ્ય જે પ્રતિક્રમણ, તે આવશ્યક કહેવાય છે. તેના છ આવશ્યકના છ અધ્યયનનું વર્ણન છે. ઉપસર્ગો, સમવસરણ, ગણધરવાદ, દશપ્રકારની સામાચારી નિન્હવો, નમસ્કાર નિયુક્તિ, ધ્યાનશતક, પારિષ્કાપતિકા નિયુક્તિ, સંગ્રહણી, યોગસંગ્રહ નિયુક્તિ અને અસ્વાધ્યાય નિયુક્તિનું વર્ણન છે.

શ્લોક : ૧૦૦

॥ द्वितीय दशवैकालिक सूत्र ॥ ४१

सर्व आगमोनो सार भेन्वीने, पूर्वमांधी उद्धरीने

॥ तृतीय श्री उत्तराध्ययन सूत्र ॥ ४२

परमात्मा महावीरदेवे आपेला अंतिम उपदेशोनो आमां संग्रह छे. वैराग्यनी वातो अने मुनिवरोना उच्य आचारोनुं वरुणन अने तेने लगती धर्मकथाओ छे. छव, अछव, कर्मप्रकृति, लेश्या वगेरेद्रव्यानुयोगनुं वरुणन पण आमां आपेव छे.

२००० श्लोक.

॥ यतुर्थ श्री पिंडनिर्युक्ति सूत्र ॥ ४३

पिंडनिर्युक्तिमां दशवैकालिक सूत्रना पांचमां अध्ययनना अर्थनो विस्तार छे. गौचरीना दोषो वगेरेनुं विस्तृत वरुणन छे. अछी पिंड शब्दनो अर्थ गौचरी थाय छे. आहारने अंगेना उद्दगमदोषो, उत्पादन दोषो, अेषण दोषो अने आसेषण दोषोनुं अछी निरूपण करवामां आव्युं छे.

५७१ गाथा.

॥ श्री भे यूदिका सूत्र पूजा ॥

॥ प्रथम श्री नंदिसूत्र ॥ ४४

परम मंगल रूप आ सूत्रमां अनेक उपमाओ पूर्वक श्री संघनुं वरुणन, सोवीस तीर्थकर अने अगियार गणधरनां नामो, स्थविरोनां टूकां चरित्रो तेमज पांच ज्ञाननुं विस्तृत वरुणन आपेव छे. पांच ज्ञान संबधी आटली विस्तृत उकीकत बीजा ग्रंथोमां नथी.

७०० श्लोक.

॥ द्वितीय श्री अनुयोगद्वारसूत्र ॥ ४५

सर्व आगमोनी यावी रूप आ आगममांधी आगमोने समजवानी पद्धति मणे छे. उपक्रम, निक्षेप, अनुगम अने नय अे शास्त्रव्याख्याना चार प्रकारनुं विस्तृत वरुणन छे.

२००० श्लोक.

श्री पिस्तालीस

- १ श्री आथारांग सूत्र
- २ श्री सूत्रकृतांग सूत्र
- ३ श्री ढाषांग सूत्र
- ४ श्री समवायांग सूत्र
- ५ श्री परमपावन पंथमांग श्री भगवतीञ्च सूत्र
- ६ श्री ज्ञाताधर्मकथांग सूत्र
- ७ श्री उपासकदशांग सूत्र
- ८ श्री अंतकृतदशांग सूत्र
- ९ श्री अनु तरोववार्धदशांग सूत्र
- १० श्री प्रश्न व्याकरणशांग सूत्र
- ११ श्री विपाकांग सूत्र
- १२ श्री उववार्ध सूत्र
- १३ श्री राजप्रश्नीय सूत्र
- १४ श्री ञ्वाभिगम सूत्र
- १५ श्री पन्नवणा सूत्र
- १६ श्री सूर्य प्रज्ञप्ति सूत्र
- १७ श्री जंबूद्रीपप्रज्ञप्ति सूत्र
- १८ श्री यन्द्रप्रज्ञप्ति सूत्र
- १९ श्री निरयावलिका सूत्र
- २० श्री कल्यावतंसिका सूत्र
- २१ श्री पु ष्पिता सूत्र
- २२ श्री पुष्पयुलिका सूत्र
- २३ श्री वह्निदशा सूत्र

आगम सूत्रनां नाम.

- २४ श्री यउसरज्ञ पयन्ना
- २५ श्री आउरपय्यङ्गभाज्ञ पयन्ना
- २६ श्री महापय्यङ्गभाज्ञ पयन्ना
- २७ श्री भक्तपरिन्ना पयन्ना
- २८ श्री तंदुलवेयालिय पयन्ना
- २९ श्री गणिविज्जा पयन्ना
- ३० श्री यंदाविजय पयन्ना
- ३१ श्री देवेन्द्रथुर्ध पयन्ना
- ३२ श्री भरज्ञसमाधि पयन्ना
- ३३ श्री संथारा पयन्ना
- ३४ श्री दशाश्रुतस्कंध सूत्र
- ३५ श्री बृहत्कल्प सूत्र
- ३६ श्री व्यवहार सूत्र
- ३७ श्री ज्ञतकल्प सूत्र
- ३८ श्री निशीथ सूत्र
- ३९ श्री महानिशीथ सूत्र
- ४० श्री आवश्यक सूत्र
- ४१ श्री दशवैकालिक सूत्र
- ४२ श्री उत्तराध्ययन सूत्र
- ४३ श्री पिंड नियुक्ति सूत्र
- ४४ श्री नंदी सूत्र
- ४५ श्री अनुयोगद्वार सूत्र

લાખે, લખાવે, સાચવે, પૂજે, ધ્યાયે, સાર,
ભણે, ભણાવે, શુભ મને, અનુમોદે, ઘડી પ્યાર.